

ပုဂံခေတ်မင်းများ

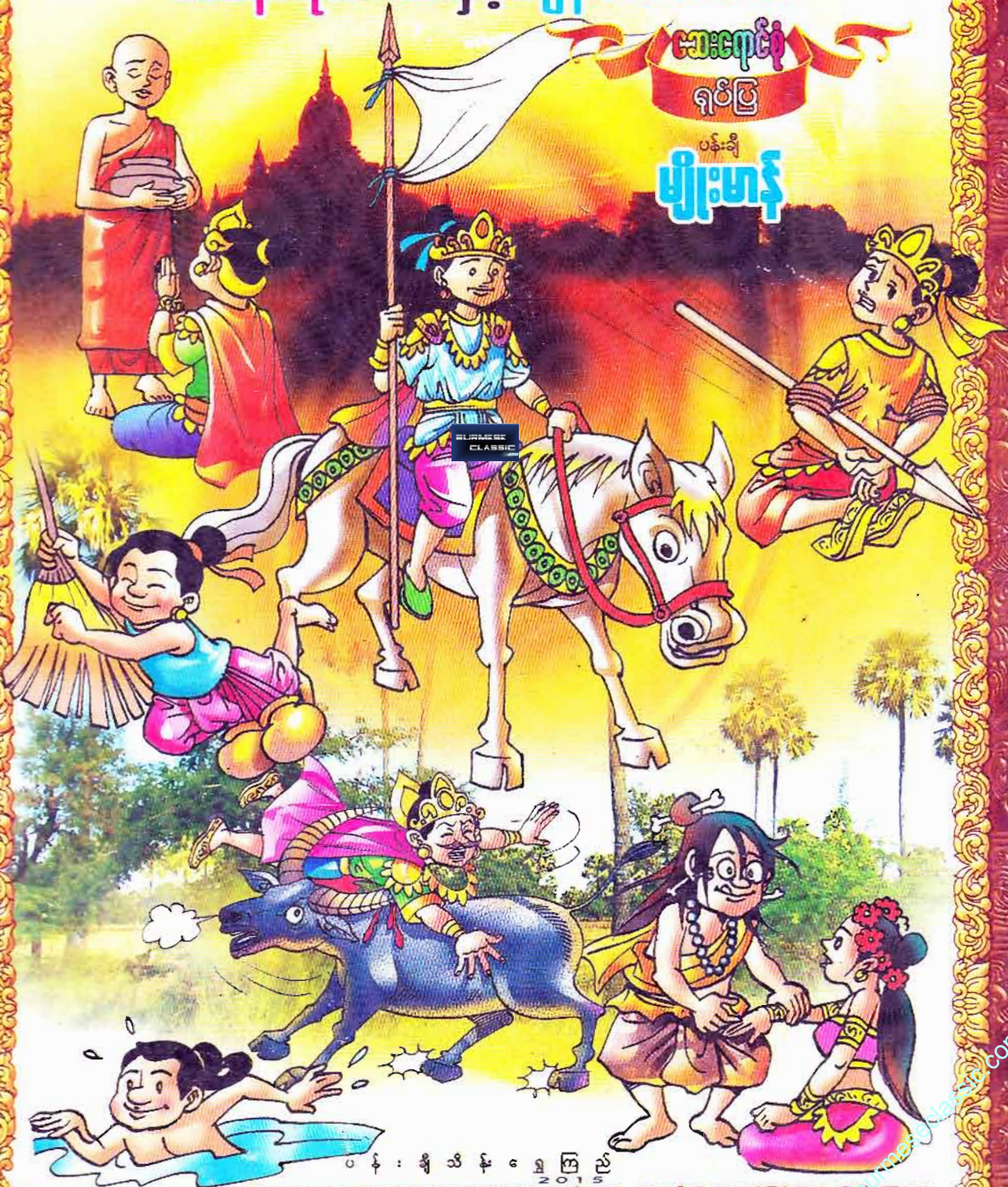
အနော်ရထာမင်းနှင့် ကျန်စစ်သားမင်း

ဆေးရောင်စုံ

ရုပ်ပြ

ပန်းချီ

မျိုးမာန်

www.burmeseclassic.com

ဤစာအုပ်သည် -----
၏စာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။

This book is of .....

မြင့်မိုရ်မေမေစာပေ

အမှတ်- ၁၂၉၉ အောင်သာ (၂၇) လမ်း (၆) အရှေ့ရပ်ကွက်၊
သာကောတမြို့နယ်၊ ရန်ကင်းမြို့၊ ဖုန်း ၀၉-၅၀၂၉၃၆-၀၉၄၂၀၀၄၄၆၈၄

Myint Moh May May Literature

No.(1299),Aung Thu Kha 27 Street,(6) East Quarter,
Tharkayta Township, Yangon.Ph: 095029336-09420044684

စီစဉ်သူ
မောင်မျိုး (မြင့်မိုင်မေမေစာပေ)

Arrangement
Maung Myo (Myint Moh Maymay Literature)

ဇာတ်ညွှန်း
ကိုသူခ

Scenario
Ko Thu Kha

ဘာသာပြန်
ဦးလှကြွယ်

Translator
U Hla Kywe

ပန်းချီ
မျိုးမာန်

Illustration
Myo Man

ပျက်စားပုံပန်းချီ
သိန်းရွှေကြည်

Cover Illustration
Thein Shew Kyi

အတွင်းစာလား
မြိုးစက္ကကြည်

Inside Colour
Phyo Oakar Kyi

အတွင်းဖလင်
စိန်နုရီ

Inside Film
(CTP) Sein Na Gar

အတွင်းနှင့်ပျက်စားပုံနှိပ်

Inside and Cover Press

ဦးမေမျိုးဦး (အောင်မြင့်မိုင်ပုံနှိပ်တိုက်)
အမှတ်(၁၂၉၉)၊ အောင်သူ(၂၇)လမ်း၊

U Zay Myo Oo (Aung Myint Moh Printing Pre
No.1299, Aung Thu Kha (27) Street,

(၆)အရှေ့ရပ်ကွက်၊ သာကေတမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

(6) East Quarter, Tharkayta Township, Yang

စာအုပ်ချုပ်
အောင်မြင့်မိုင်

Binding
Aung Myint Moh

ထုတ်ဝေသူ

Publisher

ဒေါ်ထွေးထွေးသိန်း (ငွေပုံကြွယ်လစဉ်)

Daw Htwe Htwe Thein (Nwe Mohn Kyel mon

ထုတ်ဝေသည့်ရက်စွဲ

Date of Publishing

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (ပထမအကြိမ်)
အုပ်ရေ (၅၀၀)၊ စာနံဖိုး- ၁၅၀၀ ကျပ်

2015, June (1st time)
Circulation (500), Price 1500 Kyats

ဖြန့်ချိရေး

Distribution

မြင့်မိုင်မေမေစာပေ
၀၉ ၅၀၂၉၃၃၆၊ ၀၉ ၄၂၀၀၄၄၆၈၄

Myint Moh Maymay Literature
09 5029336, 09 420044684

ဧကန်စေခူ၏ဆန္ဒ

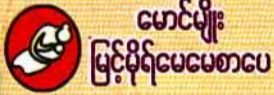
ယနေ့ လူငယ်လူရွယ်များနှင့် အထူးသဖြင့် ကလေးငယ်များ ဘာသာရေးစာပေကို စိတ်ဝင်တစား ဖတ်ရှုနိုင်ရန်အတွက် ဆေးရောင်စုံ ကာတွန်းရုပ်ပြအဖြစ် သပ်ရပ်ခန့်ညားစွာ ဖတ်ချင်စဖွယ် ရှိလာအောင် မိမိအနေဖြင့် အစွမ်းကုန် ကြိုးစားထားပါသည်။

မိမိ၏ဆန္ဒမှာ ဤစာအုပ်ကို ကလေးသူငယ်များနှင့် လူငယ်လူရွယ်များ ဖတ်မိသွားပြီး အသိတရားနှင့် ဗဟုသုတရရှိပြီး လိမ္မာယဉ်ကျေးသော လူငယ်လူရွယ်များ ဖြစ်လာစေရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဆက်လက်ပြီး အမျိုး၊ ဘာသာ၊ သာသနာနှင့်ယဉ်ကျေးမှု ဗဟုသုတနှင့် ပတ်သက်သော စာအုပ်ကောင်းများကိုလည်း ဆက်လက်ထုတ်ဝေသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

ယခုတစ်ဖန် လူငယ်လူရွယ်များ သမိုင်းဖြစ်ရပ်မှန်များအား ဗဟုသုတအဖြစ် သိရှိစေရန်နှင့် နိုင်ငံအကျိုး၊ အမျိုးဘာသာ သာသနာအကျိုး ထမ်းရွက်နိုင်စေရန် ရည်ရွယ်လျက် ဤမည်သော “ပုဂံခေတ်မင်းများ” ဆေးရောင်စုံ ရုပ်ပြစာအုပ်ကို ထုတ်ဝေဖြန့်ချိ လိုက်ရပါကြောင်း။

မောင်မျိုး
ပြင်ပိုင်မေပေစာပေ

Publisher's Goodwill

I have tried to the best of my abilities for this color cartoon illustration to the young people especially for the children so that they can read religious books.

My intention is for the children and the young readers this book and get spirit and knowledge and to become clever and polite persons.

I will continue to publish the best books concerned with nationality, religion and help, teaching and culture.

To know the really happened struggle in the past for the people and coming young generations and to serve for the benefit of our nation and religion, I publish this colourful illustrated comic entitled as "The King of Bagan Period".

Maung Myo
Myint-Moh-Maymay-Literature

www.burmeseclassic.com

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

အနော်ရထာပင်း (၁၀၄၇-၁၀၇၇)

၅

ကျန်စစ်ဘားပင်း (၁၀၈၄-၁၁၁၃)

၅၇

Contact

Subject

Pages

The king Anawrahta

5

The king Kyan Sitthar

57

အင်္ဂုရထမင်း (၁၀၄၇-၁၀၇၇)

The king Anawrahta

ပျူ ပဒေသရာဇ်တို့၏ သရေခေတ္တရာနိုင်ငံတော်သည် အေဒီ (၉) ရာစု အစပိုင်းလောက်တွင် စတင်ယိုယွင်း ပျက်စီးခဲ့ရာ ...

The Sri Keshtra, the kingdom of Pyu, started to ruin and collapse 9th Century A.D.

သမုဒ္ဒရာဇ်မင်း လက်ထက်မှစ၍ ပြည်သူ ပြည်သားတိုင်းရင်းသားများကို စုစည်းကာ ပုဂံမင်းဆက်ကို စတင်ထူထောင်ခဲ့လေသည်။
Since the reign of King Thamudrit he organized the people and started to form the Bagan dynasty.

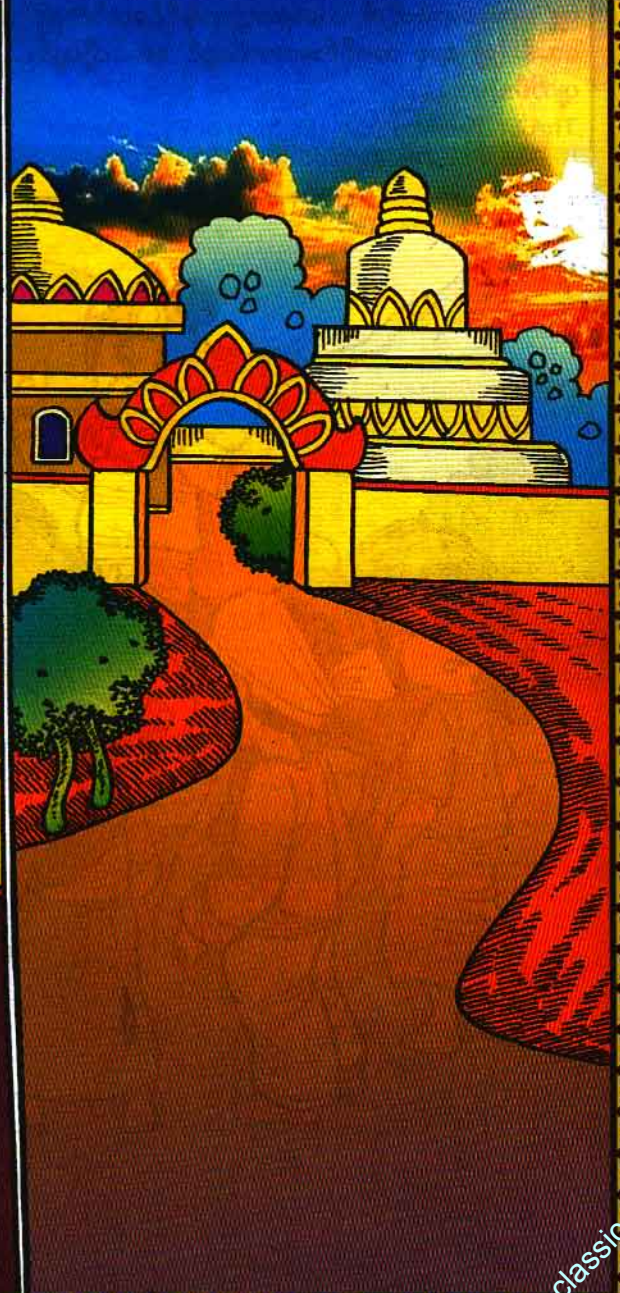

မင်းနေပြည်တော်ကို ဦးစွာ ယုန်လွတ်ကျွန်း အရပ်ဝယ် တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ထိုမှ မင်းအဆက် ဆက်တို့က သီရိပစ္စယာ တမ္ပဝတီတို့သို့ ပြောင်း ရွှေ့တည်ထောင်ခဲ့ကာ ...

The first kingdom was founded in Yonlut Kyun. Later the successive kings moved to Thiri Pyitsaya and Tampawadi.

နောက်ဆုံး ယခု ပုဂံမြို့ တည်ရှိရာ အရပ်ဝယ် ပျဉ်ပြားမင်းလက်ထက် အေဒီ (၈၄၉) ခုနှစ် တွင် ပုဂံနေပြည်တော်ကြီးကို တည်ထောင် ခဲ့လေသည်။

Under the reign of king Pyimpya, the old Bagan was founded in 849- A.D.

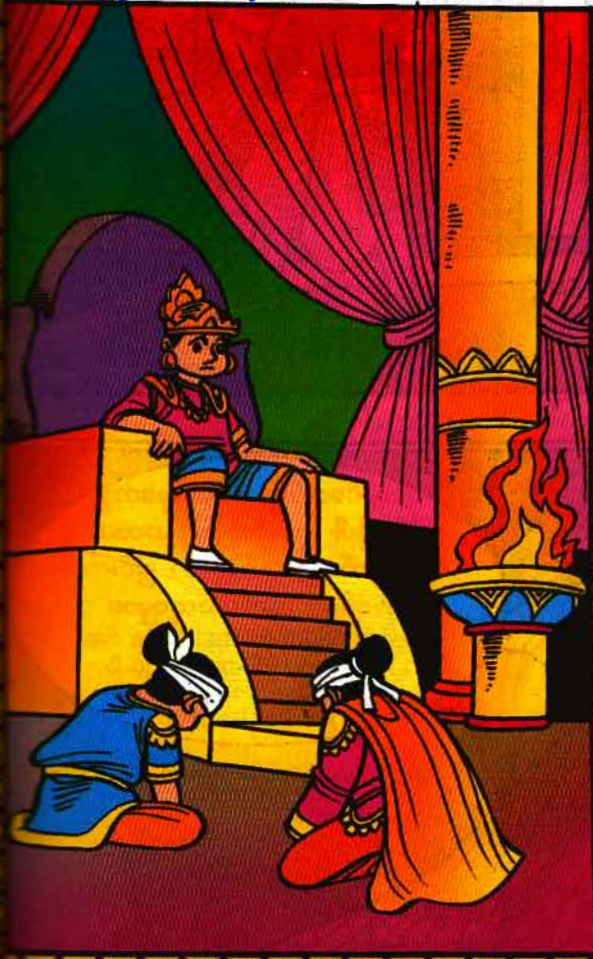
ပုဂံမင်းဆက် (၅၅) ဆက်
ရှိသည့်အနက် မင်းဆက်(၃၉)
ဆက်မြောက် မင်းဖြစ်သော
ကွမ်းဆော်ကြောင်ဖြူမင်း
နတ်ရွာစံပြီးနောက်...

There were 55 successive
kings ruled the Bagan
kingdom and in 39th king
was Kunzau Kyaung Phyu
and when he passed
away.

သားတော် ကျည်စိုးမင်း နန်းတက်လာကာ ပုဂံထီးနန်း
တို့ (၆) နှစ်တာ ကာလမျှ စိုးစံတော်မူခဲ့လေသည်။
His son Kyi Soe ascended the throne and
ruled Bagan for six years.

ကျည်စိုးမင်း နတ်ရွာစံပြီးနောက်
ညီတော် စုက္ကတေးမင်း နန်းတက်
လာရာ ...
When the King Kyi Soe passed
away his younger brother
Sokkade ascended the throne.

စုက္ကတေးမင်းနှင့်ညီတော်ဖြစ်သူ အနော်ရထာမင်းသားတို့ မသင့်မတင့်ဖြစ်ကြရာမှ ညီနောင်ချင်း စီးချင်း ထိုးရန် စိန်ခေါ်ခဲ့ကြလေသည်။

The king Sökkade and his younger brother Anawrahta the crown prince did not go along with one another and eventually they challenged to fight duel.

အနော်ရထာငယ်
မင်း၊ ငါ့ရဲ့ဘုန်းလက်ရုံးကို
အံတုနိုင်တယ်ဆိုရင်
ဝေရာဝတီကမ်းပါး၊ မြင်းကပါအရပ်မှာ
စီးချင်းထိုးရုံလေမလား
Anawrahta, if you want to
challenge me, let's fight
a duel in Myinkabar at
the bank of
Ayeyarwadi.

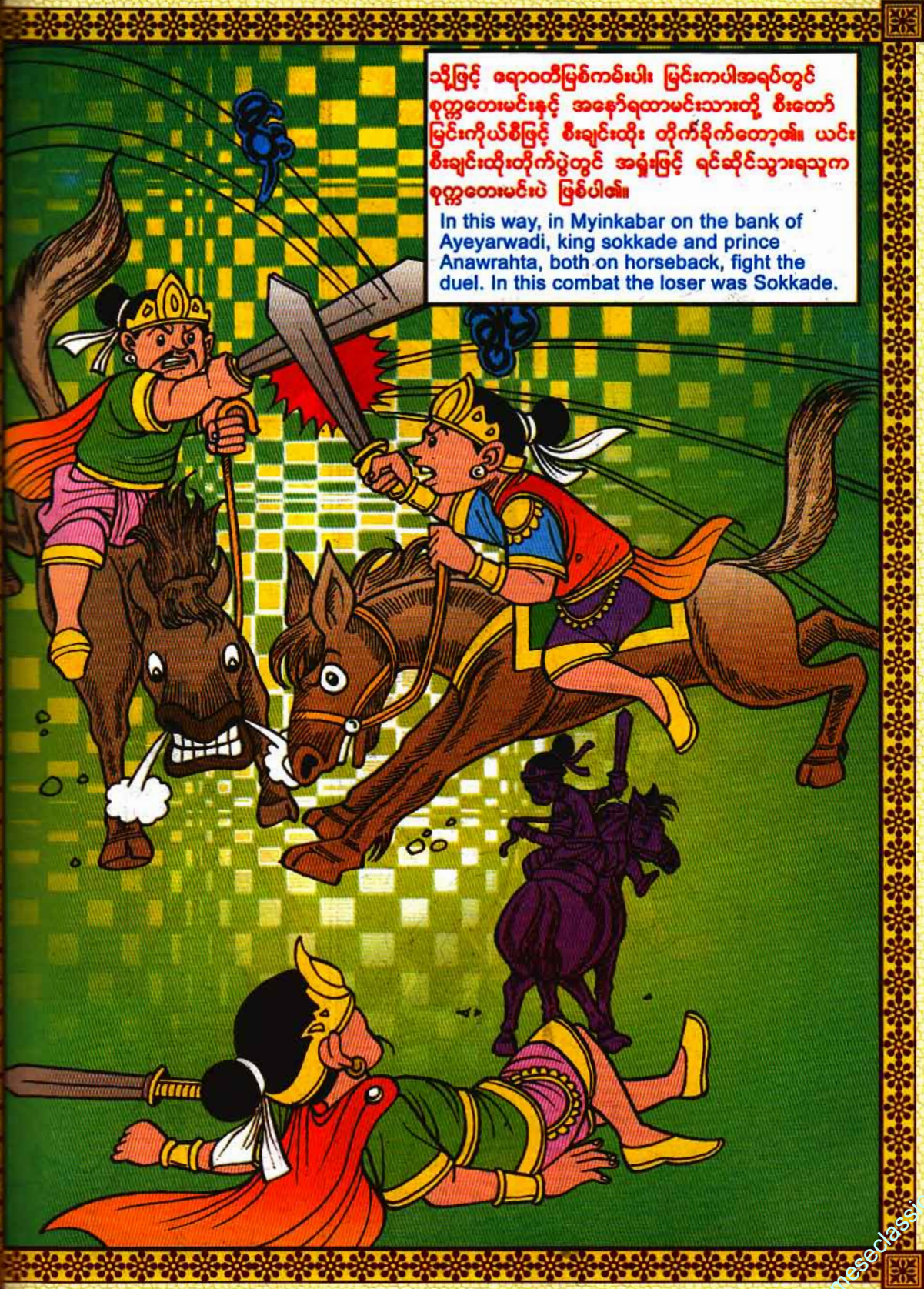

နောင်တော်က စိန်ခေါ်မှတော့
မငြင်းလိုပါ။ ပုဂံထီးနန်းနဲ့ အဘယ်သူ
ပိုပြီးထိုက်တန်တယ်ဆိုတာ မြင်းကပါ
အရပ်မှာ သက်သေထူရမှာပဲ
If you begin to challenge me.
I'm ready to know who is
more deserved to be the
king of Bagan.

သို့ဖြင့် ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းပါး မြင်းကပါအရပ်တွင် ဝုက္ကတေးမင်းနှင့် အနော်ရထာမင်းသားတို့ စီးတော် မြင်းကိုယ်စီဖြင့် စီးချင်းထိုး တိုက်ခိုက်တော့၏။ ယင်း စီးချင်းထိုးတိုက်ပွဲတွင် အရှုံးဖြင့် ရင်ဆိုင်သွားရသူက ဝုက္ကတေးမင်းပဲ ဖြစ်ပါ၏။

In this way, in Myinkabar on the bank of Ayeyarwadi, king sokkade and prince Anawrahta, both on horseback, fight the duel. In this combat the loser was Sokkade.

စုက္ခတေးမင်း နတ်ရွာစံပြီးနောက် အနော်ရထာမင်းသည် ခရစ်သက္ကရာဇ် (၁၀၄၄) တွင် နန်းတက်လာခဲ့လေသည်။

After Sokkade died, in the year 1044- A.D, Anawrahta enthroned as a king of Bagan.

အနော်ရထာမင်းသည် ပုဂံထီးနန်းကို စိုးစဉ်ကောင်းပြုသည်နှင့် မင်းကောင်းမင်းမြတ် တစ်ပါးဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ အစိတ်စိတ်အမွှာမွှာ ကွဲနေသည့် ပဒေသရာဇ် နယ်ပယ်တို့ကို စုစည်းကာ ပထမမြန်မာ နိုင်ငံတော်ကြီး ထူထောင်ရန် စိုင်းပြင်း ခဲ့လေသည်။

As soon as the king Anawrahta conquered the Bagan palace, as he was a good king, he united the separate states and established the first Myanmar Kingdom.

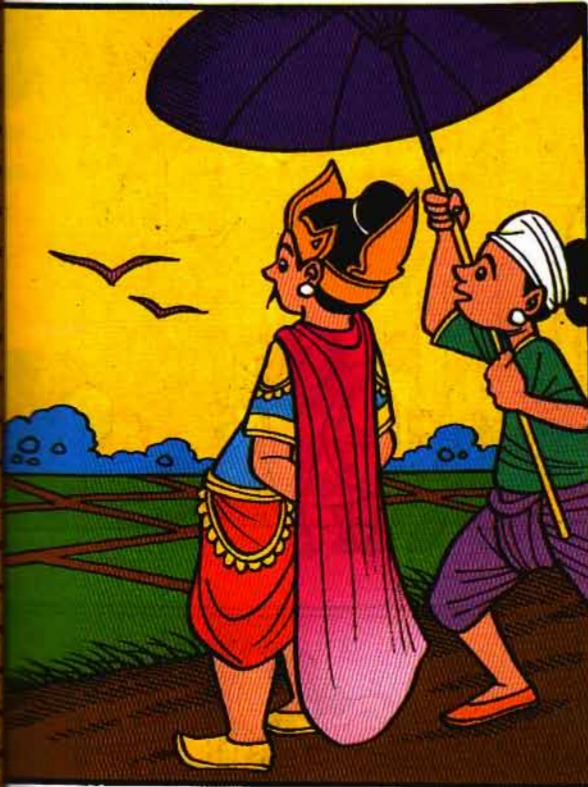
အင်း စည်းလုံးပြီး တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးတဲ့ နိုင်ငံတော်ကြီး ထူထောင်နိုင်ဖို့ဆိုတာ အခြေခံဖြစ်တဲ့ စီးပွားရေးအင်အား တောင့်တင်းဖို့လိုတယ်

Em! To establish a prosperous and united country we must have good economy and enough wealth.

အနော်ရထာမင်းသည် နိုင်ငံ၏အဓိက စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဖြစ်သော စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် လယ်ယာမြေများကို ဖော်ထုတ်ခဲ့၏။

To improve the country's economy, he made arid and virgin land into an arable one.

ကျောက်ဆည်ဒေသရှိ ပန်းလောင်မြစ် ဖော်ရှိမြစ်တို့ကို အမှီပြုလျက် ဆည်ကြီး (၇)ဆည်ကို တူးဖော် တည်ဆောက်ခဲ့ လေသည်။

He constructed seven dams in Kyaukse district with the water from rivers Pann Laung and Zaw Gyi.

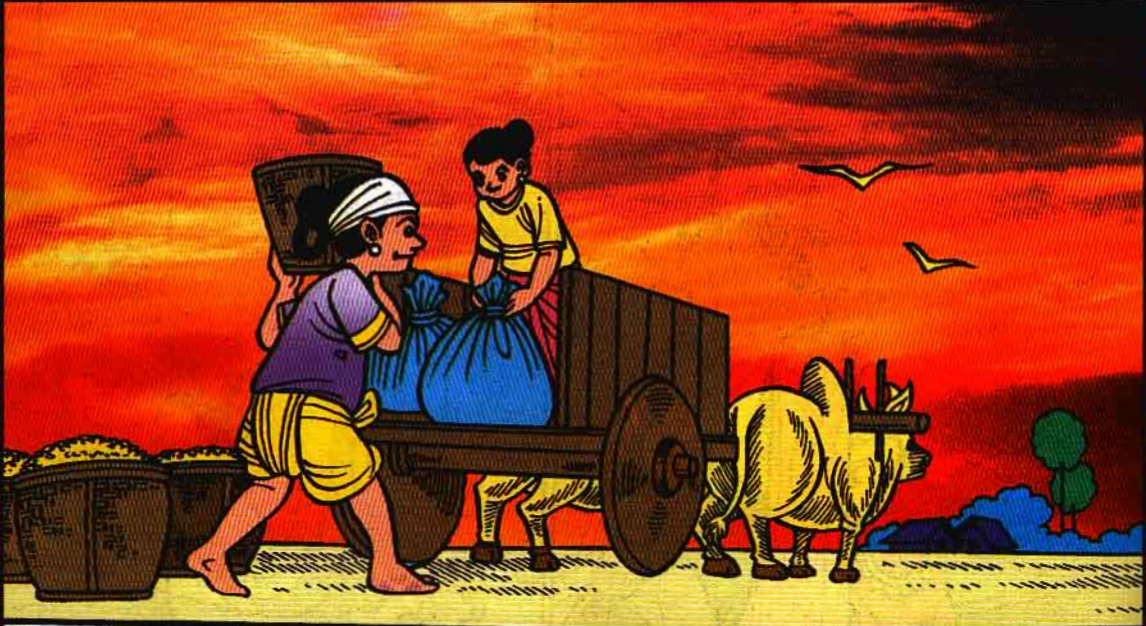
ယင်း ဆည်ကြီးများကို ကြီးကြပ်စောင့်ရှောက်ရန် လယ်တွင်းရွာများနှင့် ရေလွှဲခရိုင်များ တည်ခဲ့လေသည်။

To supervise the dams he sonstructed diverted dams in Leitwin village.

မိတ္ထီလာကန်ကြီးကိုလည်း ပြုပြင်ခဲ့၏။ သို့ကြောင့်လည်း ဆည်ရေ ကန်ရေ လုံလောက်စွာ ရရှိခဲ့သည့် ကျောက်ဆည်နယ်နှင့် မိတ္ထီလာနယ်တို့မှာ ပုဂံပြည်ကြီး၏ အဓိက စပါးကျိုကြီးများ ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။

He repair and dredged the Meiktila lake. With the enough water from dam, the agriculture in Kyaukse and Meiktila were thriving.

နိုင်ငံ၏စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသည်နှင့် အနော်ရထာမင်းကြီးသည် အစိတ်စိတ်အမွှာမွှာ ကွဲပြားနေသည့် ပဒေသရာဇ်နိုင်ငံငယ်များကို စုစည်းနိုင်ရန် သံတမန်တို့ကို စေလွှတ်ကာ မိတ်ဖွဲ့ခဲ့လေသည်။

As the country's economy was developed, to combine the strength, he sent emissaries to vassal state to make friendship.

တစ်ခါတွင် မန္တလေးတိုင်း ဝေသာလီပြည်သို့ ရာဇဝတ်မန်အမတ်ကို လက်ဆောင်ပစ္စည်းများနှင့်အတူ ချစ်ကြည်ရေး မိတ်ဖွဲ့ရန် စေလွှတ်တော်မူလေ၏။

In one time, he sent a delegation to Mizzima region with the present aiming to be friendship with Vesali.

ရာဇဝတ်မန် ငါ ပေးပို့လိုက်တဲ့ လက်ဆောင်ပစ္စည်းတွေကို ဝေသာလီမင်းထံ ဆက်သပြီ။
My diplomat, give those present to the king of Vesali.

သူ ပြန်လည် ပေးပို့ဆက်သမယ့် လက်ဆောင်ပစ္စည်းတို့ကို သေချာ ဂရုပြုပြီး ယူလာခဲ့လော့? Take care what he return the gift to me.

အမိန့်တော်မြတ် အတိုင်းပါ ဘုရား
According to your wish, Your Majesty.

ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်ဟာ
လက်ဆောင်ပစ္စည်းတွေ အပြန်အလှန်
ပေးပို့ရင်းစည်းလုံးနှေးထွေးမှု
ဖြစ်စေလိုတယ်
By giving present and making
friends. I want to get warmly
relationship with neighbouring
country.

သံတမန်ဝိဝိ နှစ်ပြည်ထောင်
မျက်နှာပျက်ရမယ့်အပြုအမူ
အပြောအဆိုတို့ စိုးစဉ်းမျှ
မရှိပါစေနဲ့
As a diplomat, don't
any harm among the
neighbours.

အမိန့်တော်မြတ်အတိုင်း
လိုက်နာပါ့မယ် ဘုရား
I'll comply what
your Majesty
orders me.

သို့ဖြင့် ရာဇတမန် အမတ်လည်း နောက်တော်
ပါ သံအဖွဲ့နှင့်အတူ လက်ဆောင်ပစ္စည်းတော်
တို့ကို သယ်ဆောင်ကာ ဝေသာလီပြည်သို့
ဦးတည်လျက် ခရီးထွက်ခဲ့တော့သည်။
In this way the emissary led the
entourage and presents headed
to Vesali.

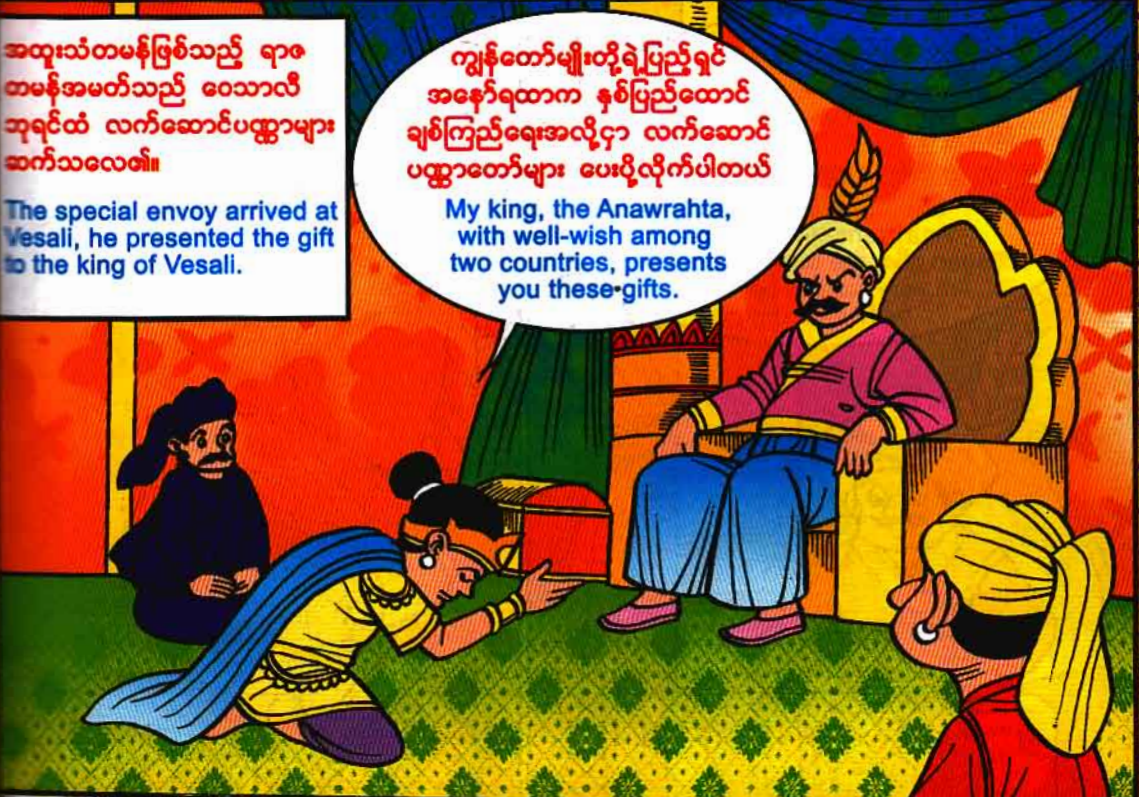

အထူးသံတမန်ဖြစ်သည့် ရာဇ
 တမန်အမတ်သည် ဝေသာလီ
 ဘုရင်ထံ လက်ဆောင်ပစ္စည်းများ
 ဆက်သလေ၏။

The special envoy arrived at
 Vesali, he presented the gift
 to the king of Vesali.

ကျွန်တော်မျိုးတို့ရဲ့ပြည်ရှင်
 အနော်ရထာက နှစ်ပြည်ထောင်
 ချစ်ကြည်ရေးအလို့ငှာ လက်ဆောင်
 ပစ္စည်းတော်များ ပေးပို့လိုက်ပါတယ်

My king, the Anawrahta,
 with well-wish among
 two countries, presents
 you these-gifts.

လက်ခံတော်မူပါ
 မင်းကြီး
 Please accept
 it, Maha Raja.

ဪ အကြည်တော် ပုဂံမင်းက
လက်ဆောင်ပစ္စာ ပေးပို့သတဲ့လား။
ဒီလိုချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှု သရုပ်သကန်
ပြတဲ့အတွက် ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်ဝမ်းသာလှပေတယ်

Oh! Does my alliance
Anawrahta the king of
Bagan give me those presents.
I'm very glad to be friend
with your king.

သင်တို့ သံအဖွဲ့ပြန်ရင်
ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်ကလည်း
အထူးထူးသော လက်ဆောင်
ပစ္စာတော်တွေ ပေးလိုက်ပါ့မယ်

If your envoy return
to your country, I'll give
you variety of gifts.

သင့်မြတ်လှပါတယ်
မင်းကြီး

Very good,
Maha Raja.

ဝေသာလီဘုရင်လည်း သူ၏ကတိအတိုင်း ရာဇတမန်တို့ သံတမန်အဖွဲ့ ပုဂံပြည်သို့ ပြန်လေလျှင် အခြားသော လက်ဆောင်ပစ္စည်းတို့နှင့်အတူ ...

As he had promised, when the special envoy returned to Bagan, with other gifts and

အနော်ရထာမင်းအတွက် အထူး လက်ဆောင်ပစ္စည်းတော်အဖြစ် ငါ ကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့သမီးတော် ပဉ္စကလျာဏီ ကို ဆက်သပေးပို့လိုက်တယ် သံတမန်တို့
For the king Anawrahta, I give him my own daughter Pansa Kalyani as a gift.

လမ်းခရီးမှာ ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက် ခေါ်ဆောင် သွားပေရော
Keep her safe along the journey.

ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ရှိလှပါတယ် မင်းကြီး ပုဂံပြည်ကြီးနဲ့ ဝေသာလီပြည် ရွှေလမ်းငွေလမ်း ဖောက်နိုင်ခဲ့ပြီပေါ့
I'm very delightful for it. Now Bagan and Vesali have been connected with golden road.

ပုဂံခေတ်ပင်းယျား

သို့ဖြင့် ရာတေမန်အမတ်
ဦးဆောင်သည့် သံအဖွဲ့သည်
ပဉ္စကလျာထီမင်းသမီးလေးအား
ဝေါယာဉ်တော်ဖြင့် ခေါ်ဆောင်ကာ
အခြားသော လက်ဆောင်ပစ္စည်း
တော်များနှင့်အတူ ပုဂံပြည်သို့
ပြန်လာခဲ့လေသည်။

The emissary led the special
envoy and carried the prince
Pansa Kalyani with palanquin,
along with other present
returned to Bagan.

ဝေသာလီပြည်မှနေ၍ ရိုးမတောင်တန်းကြီးများကို ရက်များစွာ ဖြတ်ကျော်ချီတက်ခဲ့ရသည့် ခရီးရှည်ကြီးတွင်
တုလွတ်ကင်းအောင် လှပချောမောသည့် ပဉ္စကလျာထီမင်းသမီးလေးအား အနီးကပ် စောင့်ရှောက်ခေါ်ဆောင်
လာရသော ရာတေမန်အမတ်က ချစ်ခင်တပ်မက်မှု ဖြစ်ပေါ်လာတော့၏။

Passing over the high mountain range for several months, the emissary, who had been
watching closely to the angelic beauty of Pansa Kalyani, he had a desire to love her.

ထို့ကြောင့်လည်း ရာဇတမန် အမတ်သည် မိမိ၏အရှင်သခင် အနော်ရထာမင်းအပေါ် သစ္စာမဲ့စွာဖြင့် ပဉ္စကလျာဏီ မင်းသမီးလေးအား ပရောပရည်လုပ်နိုင်ရန် ကြိုးစားတော့သည်။

So the emissary, seduced the princess Pansa Kalyani unfaithfully to the king Anawrahta.

ရွှေမင်းသမီးလေးက အရမ်းကို လှတာပဲဗျာ ကျွန်ုပ်ဖြင့် မင်းသမီးလေးကို ဘုရင် အနော်ရထာရဲ့လက်ထဲကိုတောင် မထည့်ချင် တော့ဘူး ရွှေမင်းသမီးလေးရယ် တကယ်ပါဟဲ့ ဟဲ

The golden princess is very beautiful. I don't want you to be in the hand of king Anawrahta.

အို အမတ်မင်း ဘယ်လိုစကားမျိုး ပြောတာလဲ၊ မင်းဘဏ္ဍာ ကိုယ့်ဟာ မှတ်လို့ စော်ကားလွန်ကျူးတဲ့သလား ရာဇသွေးတို့ မည်သည် သိရှိရွှေခွက်နဲ့သာ လိုက်တန်တယ်ဆိုတာ မသိလေရော သလား

Oh! Emissary, what sort of word are you talking to me? The blood of the royal suits only with gold-cup.

ဒီလို သစ္စာမဲ့လွန်ကျူးတဲ့စကားမျိုး
 နောက်တစ်ခါပြောကြည့် ပေါ့ကွာရာမရောက်တာနဲ့
 သင့်ရဲ့သစ္စာမဲ့မှုကိုဘုရင်အနော်ရထာရဲ့နားတော်
 လျှောက်ထားလိုက်မယ်

Don't insult me with those unfaithful word.
 If you say again, I'll report about
 it to the king.

ဘုရင် ဘုရင် အနော်ရထာ
 ကိုတော့ မတိုင်ပါနဲ့
 မင်းသမီးလေးရယ် မကြိုက်
 ရင် မပြောတော့ပါဘူး

Don't report about it
 the king Anawrahta. If you
 don't like I won't tell you
 like that anymore.

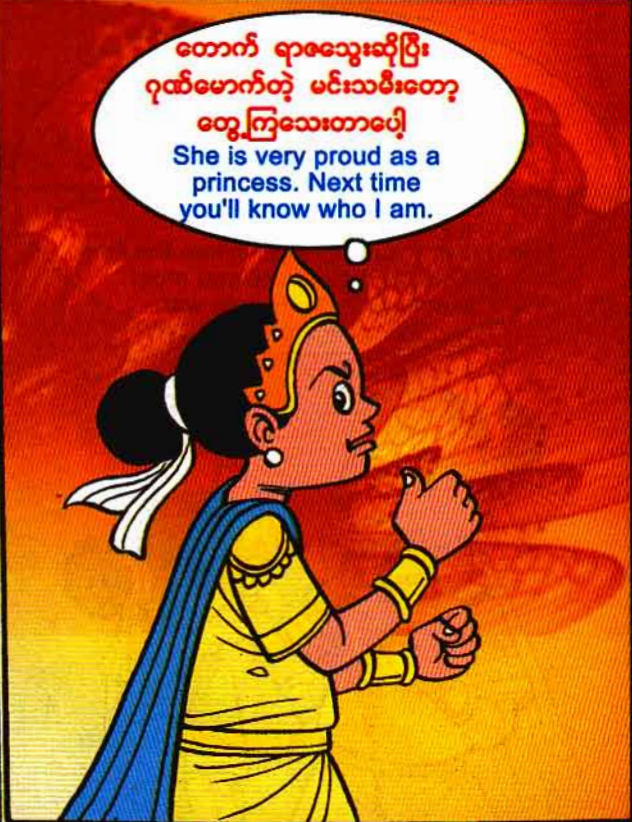
ကြိုက်စရာလား ဟွန်း
 အမဲရိုးနယ် ဟင်းအိုးမှ
 အားမနာ

I don't like. The bone
 doesn't suit with
 the pot.

ရာတေမန် အမတ်မှာ ပဉ္စကလျာထီမင်းသမီး လေးက ပစ်ပစ်ခါခါ ခါထုတ်လိုက်သဖြင့် မရင့်မရဲဖြစ်ကာ မင်းသမီးလေးအပေါ်လည်း အငြိုးအတေး ထားမိတော့၏။

So the emissary had a grudge on the princess Pansa Kalyani and walked away from her.

တောက် ရာသွေးဆိုပြီး ဂုဏ်မောက်တဲ့ မင်းသမီးတော့ တွေ့ကြသေးတာပေါ့
She is very proud as a princess. Next time you'll know who I am.

ရာတေမန်အမတ်လည်း ရန်ငြိုးဖွဲ့ကာ စဉ်းလဲသောအကြံဖြင့် ပဉ္စကလျာထီ မင်းသမီးလေးနှင့်အတူလိုက်ပါလာသည့် အခြေအခံတို့ကို လမ်းခရီးတစ်လျှောက်ရှိ စခန်းထောက်ရွာတို့၌ ထားရစ်ခဲ့လေသည်။

The emissary with the grudge, he left behind some of the retinues on the way who were going along with the princess Pansa Kalyani.

မယ်ဘုန်း သင်က
 ဒိရွာမှာနေရစ်ပြီး ရွာအကြီး
 အကဲနဲ့ပေါင်းစည်းပါ။ ပဉ္စကလျာဏီမင်းသမီးလေး
 ပိဖုရားခေါင်ဖြစ်ပြီး ဘုရင်ကြီးနဲ့အတူ တိုင်ခန်းလှည့်လည်
 တဲ့အခါ ဒိရွာကိုရောက်ရင် သင်ခရီးဦးကြိုပြုစုနိုင်အောင်
 ဒိရွာမှာအခြေချ နေရစ်ခဲ့ရမယ်
 Mei Bone, you stay here. When the king
 and queen pay a visit you must
 welcome them. Relate with
 the village elders.

သို့ဖြင့် ရာဇတမန်အမတ်သည် ပဉ္စကလျာဏီ
 မင်းသမီးလေး၏ရံရွေ့တော်တို့ကို တစ်ယောက်
 ပြီးတစ်ယောက် စခန်းထောက်ရွာတို့၌ ထားရစ်
 ခဲ့လေ၏။

In this way, the emissary left behind the
 retinues of the princess Pansa Kalyani
 at each camp.

ပုဂံ မင်းနေပြည်တော်သို့ရောက်လေလျှင်
 ပဉ္စကလျာဏီမင်းသမီးလေး၏ ဘေးနား
 တွင် ရံရွေ့တော်တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ
 မရှိတော့ချေ။

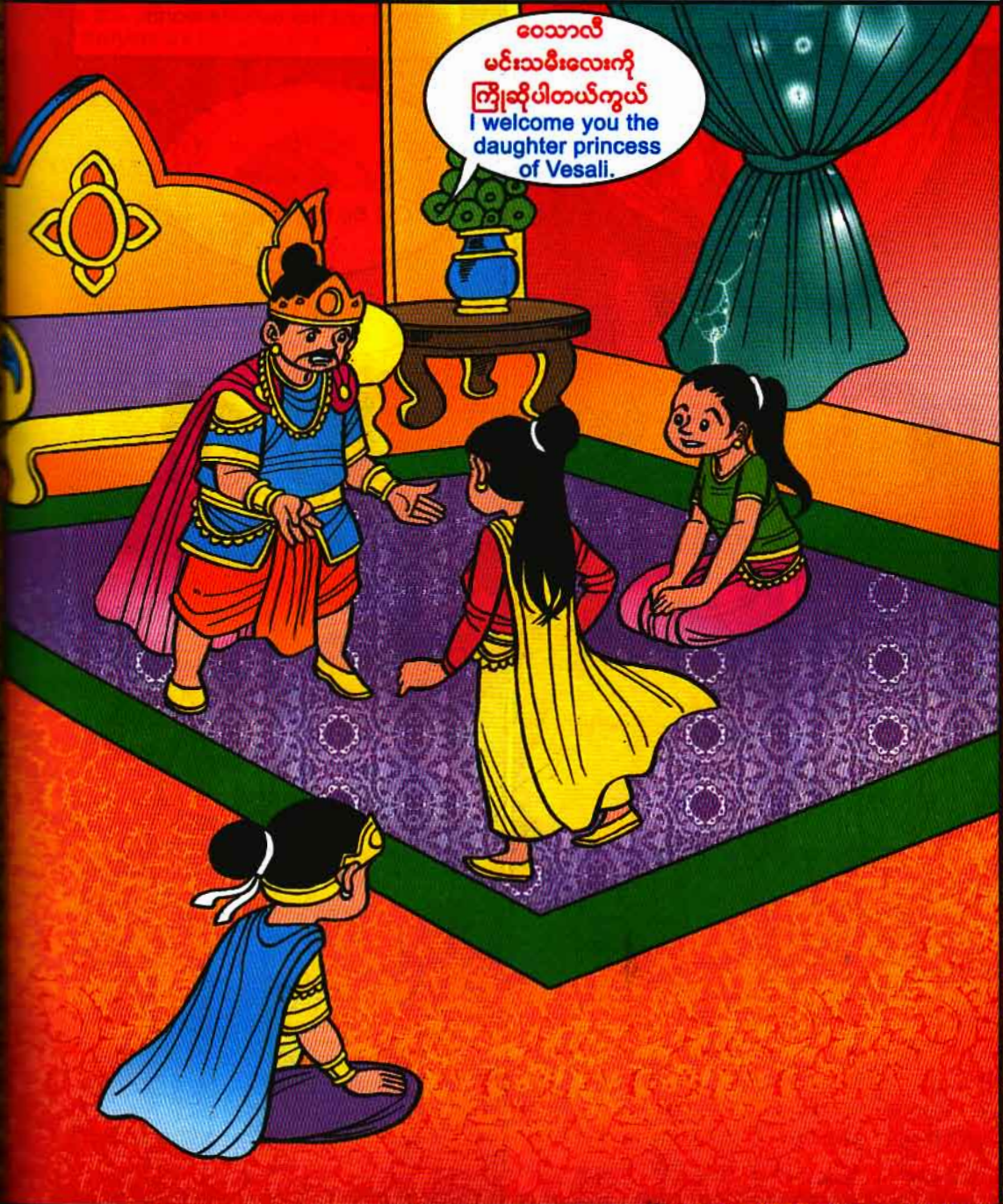
When they arrived at Bagan, there
 was no retinue beside the princess
 Pansa Kalyani.

အနော်ရထာမင်းကြီးလည်း အထောက်တော်တို့၏ ရှေ့ပြေး သံတော်ဦးတင်လျှောက်ထားမှုကြောင့် ဝေသာလီမင်း၏ အထူးလက်ဆောင်ပစ္စည်းတော်အဖြစ် ပဉ္စကလျာဏီမင်းသမီးလေး လိုက်ပါလာသည် ကို သိတော်မူလျှင် ဝမ်းပန်းတသာ ခရီးဦး ကြိုဆိုတော်မူလေ၏။

The king Anawrahta knew about the coming of Pansa Kalyani, who had been given by the king Vesali as a token of friendship. So the king welcomed her heartily.

ဝေသာလီ
မင်းသမီးလေးကို
ကြိုဆိုပါတယ်ကွယ်
I welcome you the
daughter princess
of Vesali.

လွန်စွာ ချောမောလှသည့် ပဉ္စကလျာထိ
မင်းသမီးလေးကို အနှော်ရထားမင်းကြီးသည်
နှစ်သက်မြတ်နိုးလှသဖြင့် ဖူးဖူးမှတ်မတတ်
ဂရုမိုက် အလိုလိုက်ကာ ...

As the princess Pansa Kalyani was
so beautiful, the king Anawrahta loved
her very much and favoured her.

မင်းသမီးလေးနှင့် ချစ်ရည်တူ
နှစ်ကိုယ်မျှရင်း လောကကြီးကိုပင်
မေ့လျော့လျက် ရှိတော့၏။

They loved each other and they
even forgot the outside world.

ဪ အချစ်ဆိုတာ ဒါပဲလား
ကွယ် Love Love
Oh! So this is love.

ဆိုနောက်တွင်မူ အနော်ရထာမင်းကြီးသည် ပဉ္စကလျာထီ မင်းသမီးလေးအား တောင်ညှာစံဒေဝီ မိဖုရားခေါင်ကြီးအဖြစ် တင်မြှောက်ရန် ကြံစည်တော့၏။

Later, the king Anawrahta wanted to raise the princess Pansa Kalyani as the principal queen.

မှူးကြီးမတ်ကြီးများ ငါ၏ ကြင်ယာတော် ပဉ္စကလျာထီကို တောင်ညှာစံ မိဖုရားခေါင်ကြီးအဖြစ် တင်မြှောက်လိုတယ်ကွဲ့။

Minister, I would like to raise Pansa Kalyani as my principal queen.

သင့်မြတ်လှ ကြောင်းပါဘုရား

Yes, Your Majesty.

အခြား မှူးမတ်တို့က ပဉ္စကလျာထီအား မိဖုရားခေါင်ကြီးအဖြစ် တင်မြှောက်မည်ကို လက်ခံသဘောတူ ကြသော်လည်း ရာဇတမန်က နှုတ်ဆိတ်လျက်နေ၏။

Though other ministers agreed to raise Pansa Kalyani as principal queen, the emissary Raza Taman kept silence.

ညီလာခံ စဲသွားလေမှ မစားရသည့်အမဲ သဲနှင့်ပက်
ရန် ကြံစည်ထားသည့် ရာဇတမန်အမတ်သည်
အတွင်းတော်သို့ ဝင်ပြေး ...

When the conference was over as he
had grudge on Pansa Kalyani, the minister
Raza Taman entered into the king's
private room.

အနော်ရထာမင်းအား တီးတိုး
လျှောက်တင်လေသည်။

He whispered the king
Anawrahta.

အရှင်မင်းကြီး ပဉ္စကလျာဏီဟာ
ဝေသာလီဘုရင်ရဲ့သမီးတော်
အစစ်မဟုတ်နိုင်ပါ။ ဒါကြောင့်
မိဖုရားခေါင်အဖြစ် ရာဇဘိသိက်
မခံယူထိုက်ပါ

Your Majesty, Pansa Kalyani
is not real daughter of
the king Vesali.

အို ဘယ်နှယ်
အမတ်ကြီး
ရာဇာမန်ရဲ့ ပဉ္စကလျာဏီ
ဟာ ဝေသာလီမင်းရဲ့
အထူးလက်ဆောင်ပစ္စည်းတော်
သူ့ရဲ့သမီးဆို
How is that Raza Taman?
I was reported that Pansa
Kalyani was the
daughter princess of
the king of
Vesali.

ဒါကတော့ ဘုရင်မင်းကြီးရဲ့
ဘုန်းရိုက်ရိုက်ကို မလွန်ဆန်ပုံဖြစ်နေတဲ့အပြင်
အရှင်မင်းကြီးရဲ့ ကြည်ဖြူစောင့်ရှောက်မှုကို ခံယူလိုတဲ့
အတွက် မရှိတဲ့သမီးတော်ကို ရှိဟန်အကွက်ဆင်ပြီး
သာမန်အရပ်သူကို ဘုရင်သမီးတော်အသွင်
ဝတ်စားပြင်ဆင်ထည့်ပေးလိုက်ပုံရပါတယ် မင်းကြီး
That is possible that to be ally
with you, the king of Vesali gave
other girl as if she were his own
daughter. She might be the
ordinary girl.

သယ် ဒါကို သင်ရိုက်မိရင်လည်း
ဝေသာလီမှာကတည်းက ဝေသာလီ
ဘုရင်ကို ဘာကြောင့်မပြောသလဲ
What? Didn't you tell me about
it before. Why didn't you tell to
the king of Vesali?

အရှင်မင်းကြီးက
 နှစ်ပြည်ထောင် ချစ်ကြည်ရေး ပျက်ပြား
 စေမယ့်ပြုမှု ပြောဆိုမှုမလုပ်ဖို့ မှာကြားသတိ
 ပေးတော်မူလိုက်တဲ့အတွက် သံသယဝင်မိပေမယ့်
 ကျွန်တော်မျိုး ရေငုံနှုတ်ဝိတ်နေခဲ့ရပါတယ် မင်းကြီး
 Your Majesty asked me not to tell anything
 that would harm the friendly relationship
 of two countries. So I kept
 silence about it.

အဲဒီ သံသယဟာ လမ်းခရီး
 တစ်လျှောက်မှာ ဆင်ခြင်သုံးသပ်မိလို့
 ခုလို လျှောက်တင်ဝံ့တာပါ မင်းကြီး
 Throughout the way I can make
 reason about it. So, I tell
 you about it.

ပဉ္စကလျာဏီသာ
 တကယ့်ဘုရင့်သမီးတော်အစ်
 ဖြစ်ရိုးမှန်ရင် ဘုရင့်သမီးတော်
 တစ်ပါးရဲ့အဆောင်အယောင်နဲ့အညီ
 ရံရွှေတော်တွေ အချီတော် အချောတော်
 တွေနဲ့ လာမှာပေါ့ မင်းကြီး
 If she is the real daughter
 of the king, she must have
 retinues.

ခုလို ပေါ့ပေါ့တန်တန်
ဝေါယာဉ်ပေါ် သူ့ချည်း
တင်လွှတ်လိုက်ပါမလား
ဆင်ခြင်တော်မူပါ
She was alone on the
palanquin. Think over
about it. Your Majesty.

အိမ်၊ ဟုတ်ပေတယ် အမတ်ကြီး
ဝေသာလီမင်းဟာ သူ့သမီးတော်အစစ်
ဆိုရင် ဒီလို ပစ်လေက်ခတ် ထည့်ပေး
လိုက်မှာမဟုတ်ဘူးကွဲ့
Em! That's right. If she is the true
daughter of the king of Vesali,
he won't do like that.

ဒါကြောင့်ပြောတာပေါ့ဘုရား
ပဉ္စကလျာဏီဟာ ရာဇသွေး
တစ်စက်မှပါသူ မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်က
ကျေးတောသူမှန်းမသိပါဘူး ဘုရား
So I've said that the
princess Pansa Kalyani
is not the real descendant
of royal blood.

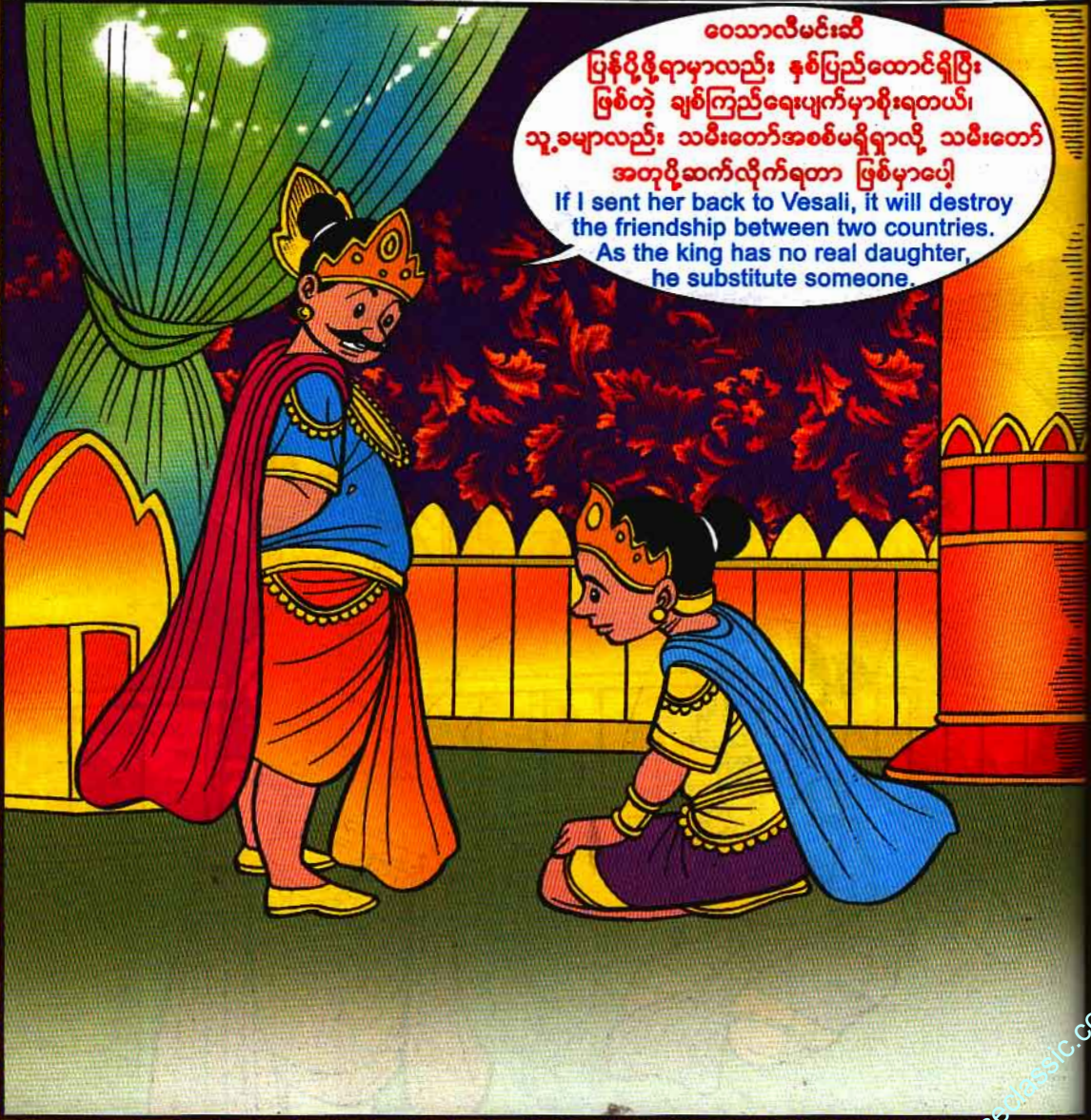
အိမ် မင်းမျိုးမင်းစွယ်
မဟုတ်ရင်တော့ ငါကဲ့သို့
ဘုရင်ကေရာဇ်နဲ့ ရွှေလက်တွဲပြီး
ရာဇတီသိက်ခံလို့ မဖြစ်ပေဘူး

If she is not from royal family,
I can't celebrate coronation
ceremony with her.

ဝေသာလီမင်းသိ
ပြန်ပို့ရမှာလည်း နှစ်ပြည်ထောင်ရှိပြီး
ဖြစ်တဲ့ ချစ်ကြည်ရေးပျက်မှာစိုးရတယ်၊
သူ့ခမျာလည်း သမီးတော်အစစ်မရှိရှာလို့ သမီးတော်
အတူတူဆက်လိုက်ရတာ ဖြစ်မှာပေါ့

If I sent her back to Vesali, it will destroy
the friendship between two countries.
As the king has no real daughter,
he substitute someone.

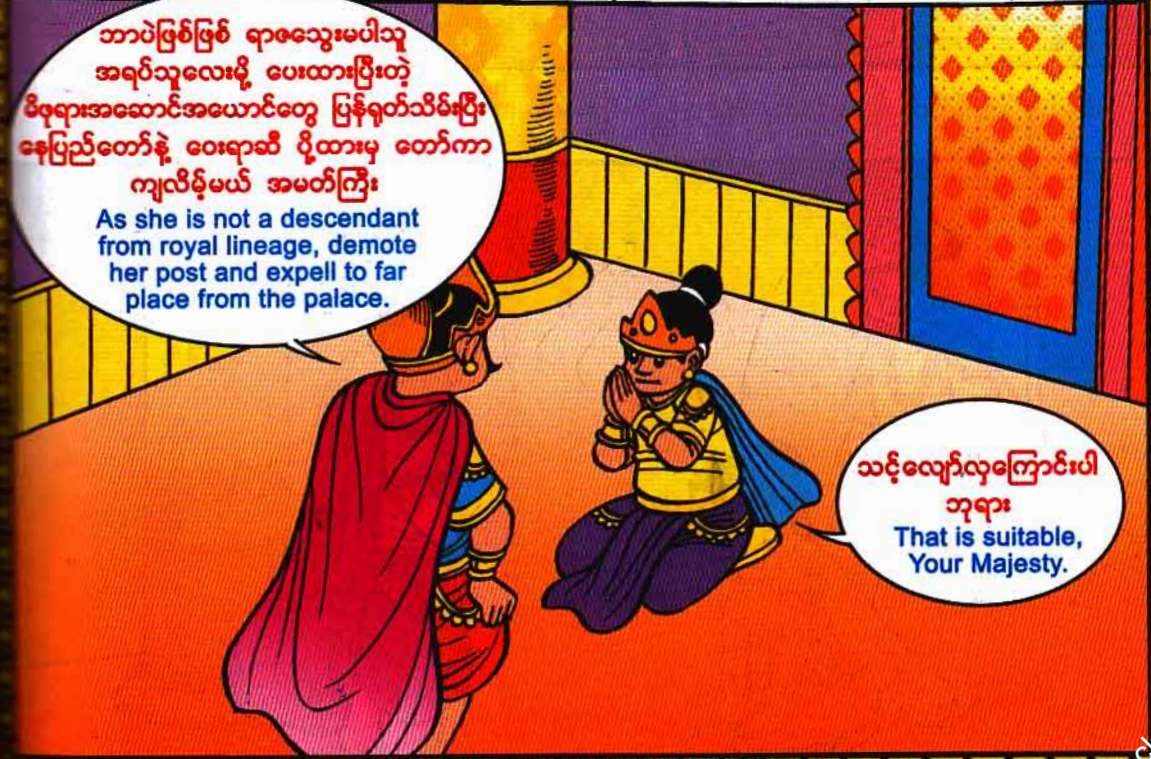

ဒါကြောင့် 'အင်'ပါလို့
ဆိုနေ
So, she is not a true
princess.

ခက်တာက
ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်ကလည်း
သူ့လေးအပေါ် သံယောဇဉ်က ရှိနေ
လေတော့ မကွပ်မျက်ပစ်လိုဘူး
I'm in difficulty that I've
strong attachment to her.
I don't want to kill her.

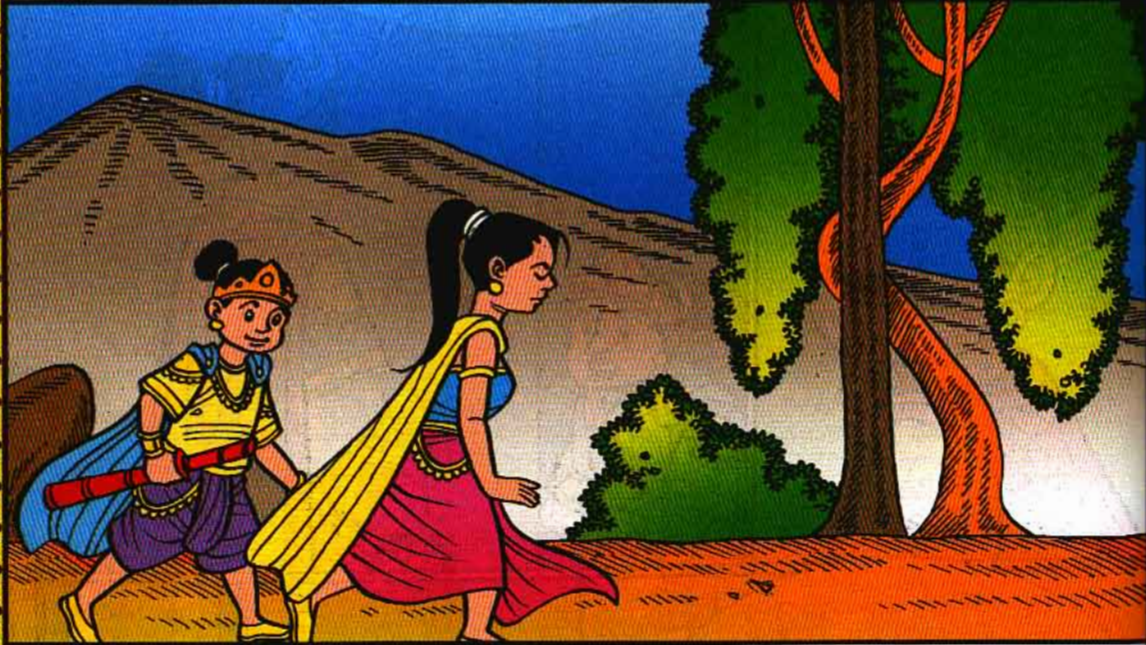
ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ရာဇသွေးမပါသူ
အရပ်သူလေးမို့ ပေးထားပြီးတဲ့
မိဂုဏ်အဆောင်အယောင်တွေ ပြန်ရှုတ်သိမ်းပြီး
နေပြည်တော်နဲ့ ဝေးရာဆီ ပို့ထားမှ တော်ကာ
ကျလိမ့်မယ် အမတ်ကြီး
As she is not a descendant
from royal lineage, demote
her post and expell to far
place from the palace.

သင့်လျော်လှကြောင်းပါ
ဘုရား
That is suitable,
Your Majesty.

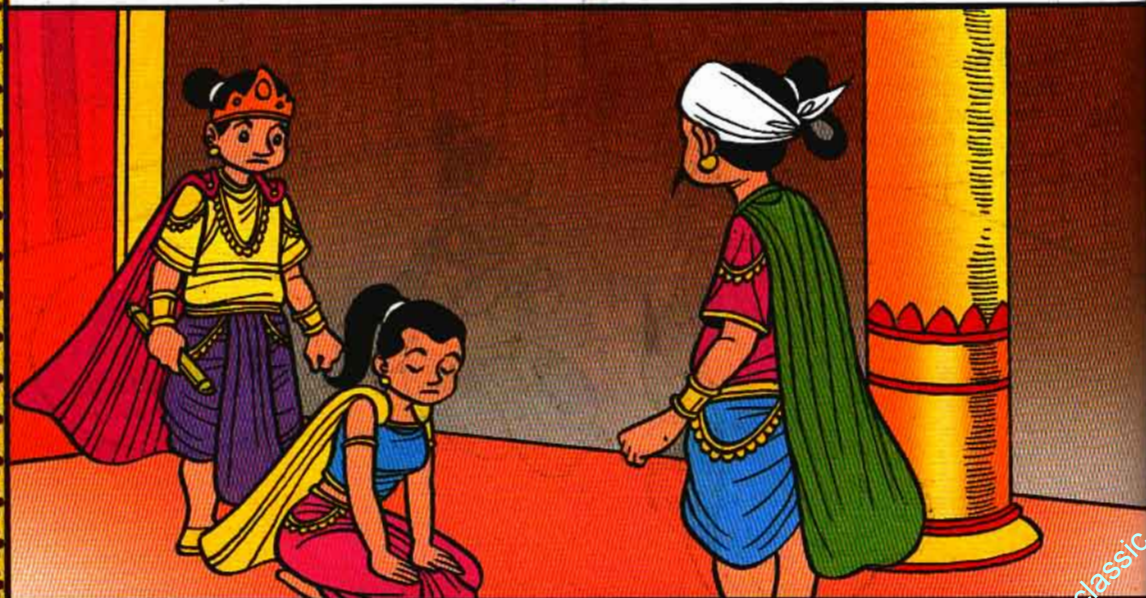
သို့ဖြင့် ရာဇာမန်အမတ်၏ ကုန်းချောစကားကို အဟုတ်မှတ်ပြီး အနော်ရထာမင်းကြီးသည် ပဉ္စကလျာထီမင်းသမီးလေးအပေါ် ချစ်ခင်စုံမက်သော်လည်း ရာဇာမန်အမတ်၏ ကုန်းချောစကားကိုအဟုတ်မှတ်ပြီး မိဖုရားအရာမျှချကာ ပရိမ္မာအရပ်သို့ ပို့လွှတ်လျက် ...

So the king Anawrahta believed the mischief of the minister Raza Taman, though he loved Pansa Kalyani, demoted her from status of the queen and sent her to the Parinma region.

ပရိမ္မာသူကြီး၏လက်သို့ အပ်စေလေ၏။

She was entrusted to the hand of he headman of Parinma.

ပရိမ္မာသူကြီး ဘုရင်
ထီးဘုရားကြီးက အမိန့်တော်ချမှတ်
လိုက်တယ်၊ ဒီသူငယ်မ ပဉ္စကလျာထီကို
ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်ပါတဲ့
Oh! Headman of Parinma,
the king orders you to
look after this girl
Pansa Kalyani.

သူ့အတွက် စားရေရိက္ခာကို
ဘုရင့်ဘဏ္ဍာတော်ထဲက
ဆက်သားပို့လွှတ် ထောက်ပံ့
စေမယ်တဲ့
The sustenance will be
sent for her from the
royal wages.

အ အမိန့်တော်မြတ်အတိုင်း
ပါ အမတ်ကြီး ခင်ဗျား
According to the king's
order, high officials.

သို့ဖြင့် ပရိမ္မာသုကြီးသည် ပဉ္စကလျာဏီ မင်းသမီးလေးအား သမီးရင်းနှင့်မခြား စောင့်ရှောက်ထားလိုက် တော့၏။

In this way, the headman of Parinma looked after the princess Pansa Kalyani as his own daughter.

မင်း ပဉ္စကလျာဏီ မင်းသမီးလေး၌ ကိုယ်လေးလက်ဝန် ပါခဲ့ရာ ထိုကိုယ်ဝန် သည်ကား ကျန်စစ်သားဟူ၍ ပုဂံရာဇဝင် တွင် ထင်ရှားလာမည့် ဘုရင်လောင်းလျာ လေးပင် ဖြစ်ပါတော့သတည်း။

The princess Pansa Kalyani was pregnant with king Anawrahta's child. The conceived child was later became famous Kyan Sittha.

ပုဂံပြည်တွင် အနော်ရထာမင်းလက်ထက် အထိ မင်းအဆက်ဆက်သည် အရည်းကြီးတို့၏ အယူကိုသာ ယူခဲ့ကြလေသည်။

Throughout the successive kings of Bagan, they believed the doctrines of notorious monks of Ari.

သမတီးအရပ်၌ သီတင်းသုံးလျက်ရှိသော အရည်းကြီးသုံးကျိပ်နှင့်တပည့် ခြောက်သောင်းတို့၏စကားကိုသာ မင်းနှင့်ပြည်သူတို့ လိုက်နာခဲ့ကြ၏။

The people revered the words of the notorious Aris who had been lived in Thamahti place with the number of thirty Art leaders and their sixty thousand pupil.

ဒီမှာဟေ့ ငါတို့ အရည်းကြီးတွေဟာ ကိလေသာအညစ်အကြေးတွေကို စွန့်လွှတ်ဖို့ ပြင်းထန်တဲ့အကျင့် မြတ်ကျင့်နေကြသူတွေပဲ
We practise to renounce sensual feeling with serious suffering.

ကိလေသာ တဏှာဆိုတဲ့ စိတ်ဆိုး
စိတ်ယုတ်ဟာ စဉ်းစိမ်ခံ ဖိပ်ကျနေတဲ့
အချိန်မျိုးမှာမှ ပေါ်လာတတ်တာမျိုးကွဲ့.
Sensual and sexual feelings occur
only when one is in luxury.

ခန္ဓာကိုယ်ပင်ပန်းနွမ်းနယ်
နေတဲ့အချိန်မှာ ဘယ်ကိလေသာ
တဏှာက ကပ်ငြိမှာလဲ
If you are tired and exhausted
how can a sexual desire
enter in?

ဒါကြောင့် ကျုပ်တို့ဟာ
ကိလေသာတဏှာစိတ်
မကပ်ငြိရအောင်
To drive away the dirty
sexual feeling.

ရေငုပ်တယ်
အာရေဝတီသားကွ
I dive. I'm the Ari
from Ayeyawadi.

မီးလို့တယ်
We warm
ourselves.

ပျစ်ရည်ကို သတိရအောင်
လုပ်နေတယ် ကြည့်
Its sound remind me
the beer.

တုံးခုန်တယ်
We jump over
the log.

ပျဉ္ဇဇော်မိုးတဲ့ဟေ့
I'm Byegga
Zaw Moe.

စယ်ခတ်တယ်
Play with pebble.

တက္ကတွန်းဖြူးလု
နင်ပြီး ငါ့အလှည့်
Tekkadoon Phyu Lu,
after you, it is my turn.

အဲဒီလိုလုပ်ရင် ကိလေသာ
ပိတ်ကင်းပြီသာမှတ် တွေ့လား
ကျုပ်တို့အရည်းကြီးတွေဟာ
ဘယ်လောက် မြင့်မြတ်သလဲ

If you do like that, you've
renounced the sexual
desire.

သူများရဲ့အသက်ကို
သတ်ခဲ့ပြီလား

Have you slaughtered
other's life.

ဘာမှမပူနဲ့ ငါတို့ပေးတဲ့
ဂါထာသာ ခွတ်လိုက်၊
အပြစ်ကနေ လွတ်ပြီးသားပဲ
Don't worry about it. Recite
the mantra that we gave
to you. No punishment
at all.

မိဘကို သတ်လာမိရင်လည်း
လာခဲ့ ငရဲမကျစေရဘူး

If you've killed your parents
come to us. We thwart
away the hell.

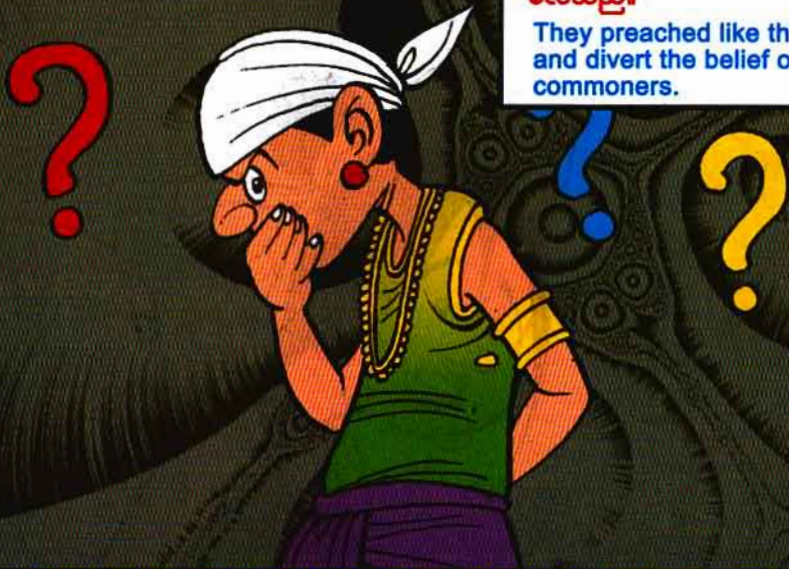
ငါတို့ပေးတဲ့ ဂါထာသာ
ရွတ်လိုက် ပဋ္ဌာနန္တရိယကံ
ကနေ လွတ်ပြီသာမှတ်
စလွယ်လေး ဟေး ဟေး

If you recite our mantra,
you'll be able to escape
from hell.

ယင်းသို့လျှင် မဟုတ်မဟတ် စကားများ
ပြောဆိုလိမ့်ညာ ဖြားယောင်းကာ မင်းနှင့်
ပြည်သူတို့အား အယူလွှဲစေလျက် ရှိကြ
လေသည်။

They preached like this to deviate
and divert the belief of king and
commoners.

တို့အပြင် အရည်းကြီးတို့၏အဆိုးဆုံးသော အပြုအမူမှာ သတို့သမီးကို ထိမ်းမြား လက်ထပ်သည့်နေ့၏ညဘက်တွင် သတို့ သမီး၏မိဘတို့က သတို့သမီးအား အရည်း ကြီးတို့၏ကျောင်းသို့ တစ်ညတာလုံး ပို့ထား ရခြင်းပင် ...

Moreover the worst habit of Aris were that when a bride was sent to the Aris for a night at the wedding day.

အိမ်း သူ တော်စင်ဖြစ်တဲ့ ကျုပ်တို့ အရည်းကြီးတွေဆီ ပန်းဦး မဆက်လို့ ကတော့ သင်တို့ကို မင်းပြစ်မင်းဒဏ် သင့်စေမယ်ဟေ့

If you don't sleep with us first, you'll be punished by the king.

တက္ကတွန်းဌေးအောင် ထက် အရင်ဦးထားမှ ဟင်း

I must preemptive treatment before Tekkadon Htay Aung.

ဇော်မိုးကတော့ အဝီဟောက်စားပဲ

Zaw Moe is active at it.

ပန်း ပန်းဦးဆက် ဆက်ပါ့မယ်

I'll agree to sleep with you.

ထိုသို့လျှင် အရည်ကြီးတို့က မတော်တရော် အပြုအမူများ ပြုမူကာ လွဲမှားသည့် အယူဝါဒကို ပြည်သူတို့အပေါ် လိမ်ညှာလှည့်ဖြား သွတ်သွင်းနေသည်ကို တွေ့မြင်နေရသည့် အနော်ရထာမင်းကြီး မှာ များစွာ စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်ရလေသည်။

The notorious Aris, in this way, had done ignominious behaviour and habit exploited over the benefit of citizens. The king Anawrahta did not like Ari's misbehaviour and loathed their practices.

ဒီအရည်ကြီးတွေရဲ့ လုပ်ကိုင်ပုံဟာ အတော်ကို နေရာမကျပါလား
Those Aris' behaviours are loathsome for us.

အဲဒီလို အကျင့်ယုတ်တွေကို ပယ်ခွင်းနိုင်မယ့် အယူဝါဒ ဘာသာတရားရှိရင် သိပ် ကောင်းမှာပဲ
If there is a noble dispensation to drive away those ignominious Aris, it will be good.

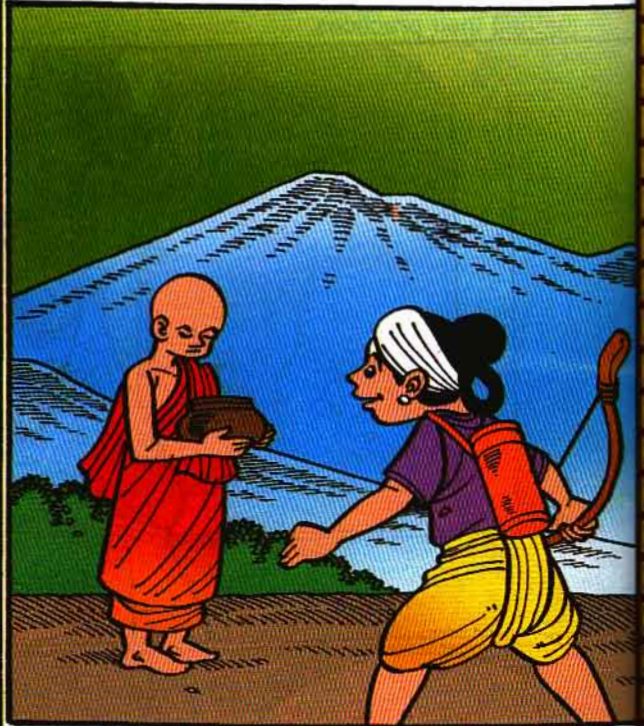
အနော်ရထာမင်းကြီးသည် တရားစစ် တရားမှန်ကို လိုလားတောင့်တလျက် ရှိစဉ် တစ်နေ့သောအခါ၌ မုဆိုးတစ်ဦး သည် တောလည်ထွက်ရာမှ ...

While the king Anawrahta was anticipating to practise noble dispensation, one day, a hunter went out hunting.

တောလမ်းခရီးအတိုင်း ကြွလာသည့် ရှင်အရဟံကို ဖူးတွေ့ ရလေလျှင် ကြည်ညိုလှသည်ဖြစ်၍ ...

When the hunter saw Shin Arahan walking along the forest path and he revered the monk deeply.

အနော်ရထာမင်းကြီး ဖူးတွေ့နိုင်စေရန် ရွှေနန်းတော်ဆီ ပင့်ဆောင်လာခဲ့ချေ၏။

He respectfully invited monk to the kingdom to be able to revere by the king Anawrahta.

ရွှေနန်းတော်ဆီ ကြွတော်မူပါဘုရား
Please go to the golden palace.

ဝန်ကြီး ဝန်ကလေး မျှူးမတ်မိုလ်ပါ စုံလင်စွာဖြင့် ညီလာခံသဘင်ဆင်ယင်ကျင်းပနေချိန်တွင် ရှင်အရဟံ ကြွရောက်လာသည်ကို ဖူးတွေ့လိုက်ရသည့် အနော်ရထာ ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ...

At that time the king Anawrahta was holding a general conference with ministers and courtiers.

ရာဇလွင်ပေါ်မှ ဆင်းကာ နန်းတော်အဝမှ ဆီးကြိုလေသည်။

The king climbed down from the throne and welcomed the monk.

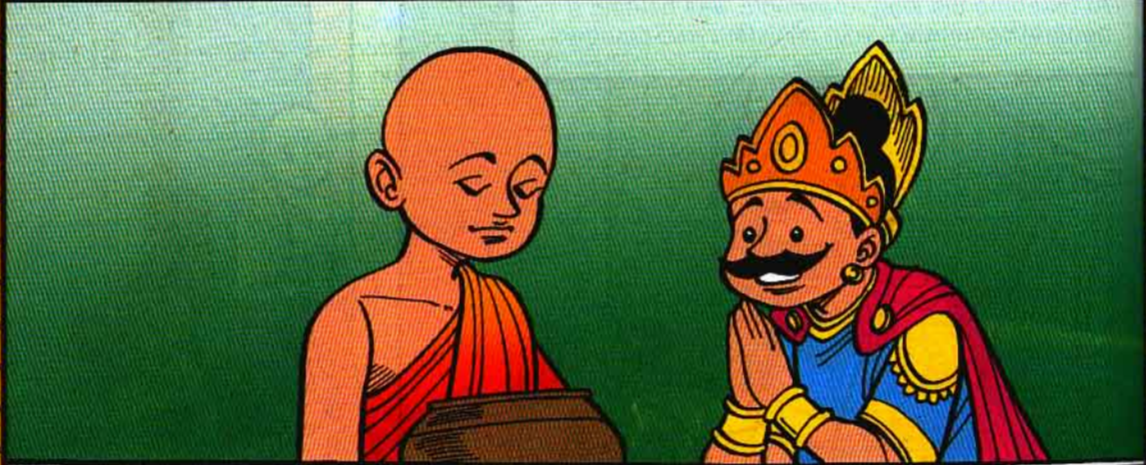
အရှင် ကြွတော်မူပါ သင့်လျော်ရာနေရာမှာ ထိုင်တော်မူပါ

Your Highness, please come in and take a seat at a suitable place.

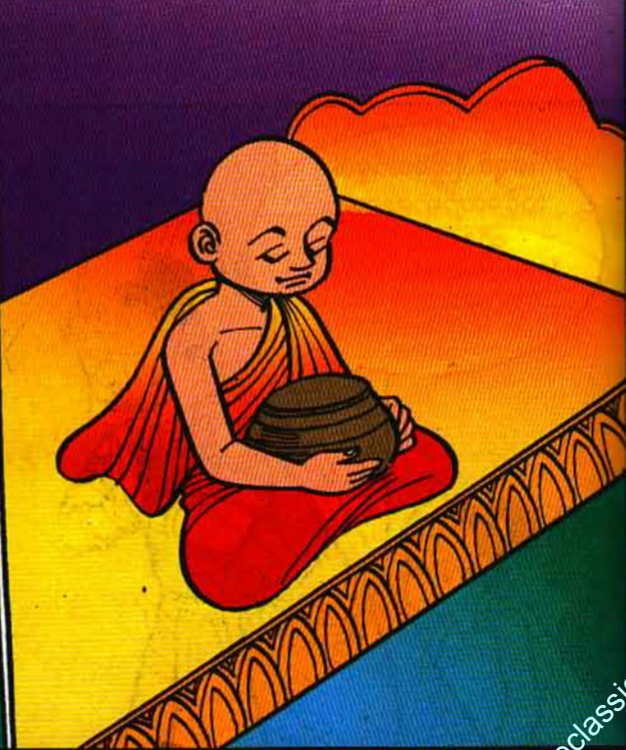
အနော်ရထာဘုရင်က ဣန္ဒြေသိက္ခာ ကြီးမားလှသည့် ရှင်အရဟံ၏အသရေတော်ကို နှစ်သက်ကြည်ညိုလှသော်လည်း ဘုန်းသမ္ဘာ သီလတရား ခိုင်မာရဲရင့်မှု မည်မျှရှိသည်ကို သိလိုသဖြင့် စမ်းသပ်ကြည့်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

The king Anawrahta adored the gravely solemn Shin Arahan, but as the king did not know the monk's firm precept, he asked like that.

ရှင်အရဟံက မင်းလမ်းအတိုင်း ရာပေလွင်ရှိရာသို့ ဣန္ဒြေအပြည်ဖြင့် ကြွလှမ်းတော်မူပြီး Shin Arahan stepped slowly to the throne.

ရာပေလွင်ထက်၌ ထိုင်တော်မူလေ၏။ Then the monk took a seat on the throne.

အနော်ရထာဘုရင်လည်း ရှင်အရဟံ၏ကွန်ဗြေ
တော် အသရေတော်ကို ကြည်ညိုစွာဖြင့် ဝပ်တွား
ကော်ရော်ကာ မေးလျှောက်တော်မူလေ၏။

With kowtowing gesture, the king
Anawrahta asked respectfully to the
solemn Shin Arahan?

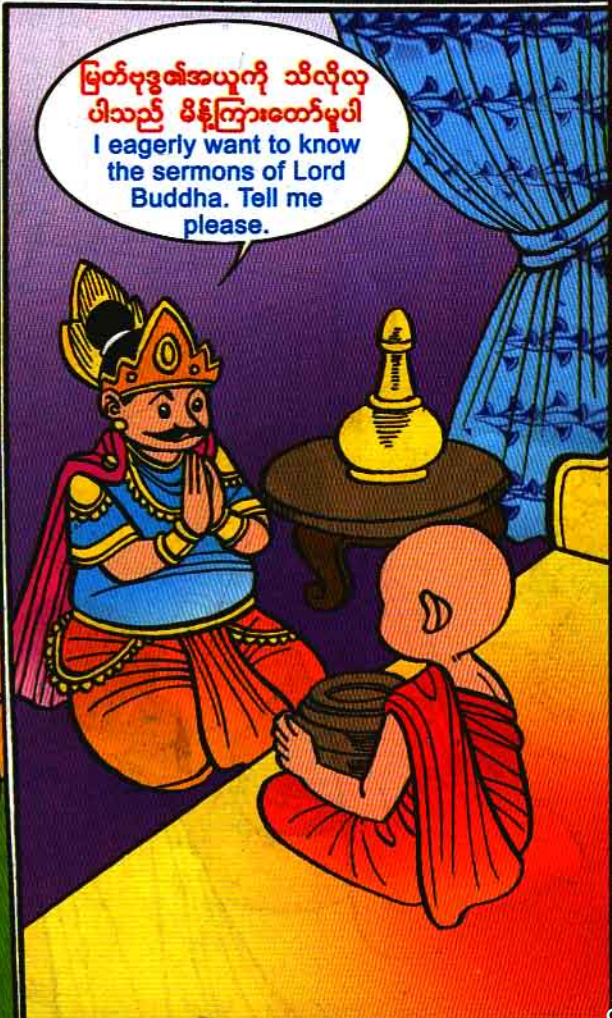
အရှင် ဘယ်အရပ်က
ကြွလာပြီး ဘယ်အယူ
ယူပါသလဲ
Your Highness, where
do you come from, and
what's your belief?

တကာတော်
ဘုရင်မင်းမြတ် ငါသည်
ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်
ပွင့်လင်းရာအရပ်မှလာပြီး မြတ်ဗုဒ္ဓ၏
အယူ ယူသူရဟန်းတော်ပင်ဖြစ်ပါ၏။

Your Majesty, I come from
the place where Lord Buddha's
sermons are flourish.
I'm Buddhist monk
indeed.

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏အယူကို သိလိုလှ
ပါသည် မိန့်ကြားတော်မူပါ
I eagerly want to know
the sermons of Lord
Buddha. Tell me
please.

ဤတွင် ရှင်အရဟံက မြတ်ဗုဒ္ဓဟောကြားခဲ့သည့် တရားဒေသနာတော်တို့ကို ကြည့်လင်သော အသံတော်ဖြင့် ဟောကြားတော်မူလေ၏။ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အစရှိသော လက္ခဏာရေး သုံးပါး၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး၊ အခြေခံသည့် မဇ္ဈိမပဋိပဋ္ဌာလမ်းစဉ်တို့ကို ဟောကြားတော်မူပြီး .....

At that time, with clear and sweet voice, Shin Arahan preached about the doctrine of Lord Buddha. The monk preached the Buddha's middle way including three characteristic of existence and eight Megghin principles.

ဒုက္ခဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်ငြိမ်းရာ မြတ်နိဗ္ဗာန်သို့ သွားရာလမ်းကို ညွှန်ပြ ဆုံးမတော်မူလေ၏။
The monk showed the way to attain nirvana.

အနော်ရထာဘုရင်သည်လည်း သူတစ်ခါမှ မကြား
နာဖူးသည့် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏တရား ဒေသနာတော်တို့ကို
ကြားနာရလေလျှင် လွန်စွာနှစ်ခြိုက် ကြည်ညိုလှ
သဖြင့် ဗုဒ္ဓအယူကို ယူရန် ဆုံးဖြတ်တော်မူလိုက်
လေသည်။

When the king Anawrahta heard the noble dispensation which he had never heard of it and he decided to take refuge in Lord Buddha's doctrine.

ယင်းအချိန်မှစပြီး အနော်ရထာဘုရင်မင်းမြတ်သည်
နိုင်ငံတော်အလုံးတွင် ဗုဒ္ဓသာသနာ ပြန့်ပွားထွန်း
ကားရေးကို အင်တိုက်အားတိုက် ကြိုးပမ်းခဲ့ပြီး

Since then the king Anawrahta tried to propagate Buddhist doctrine heartily throughout his country.

မဟုတ်မှန်သော အယူဖြင့် ပြည်သူ
မြည်သားတို့အပေါ် လိမ်ညှာလှည့်ဖြား
နေကြသည့် အရည်းကြီးတို့ကို နှိမ်နင်း
တော်မူခဲ့လေ၏။

The Aris, doing with wrong belief and exploited the people, were subdued by the king's order.

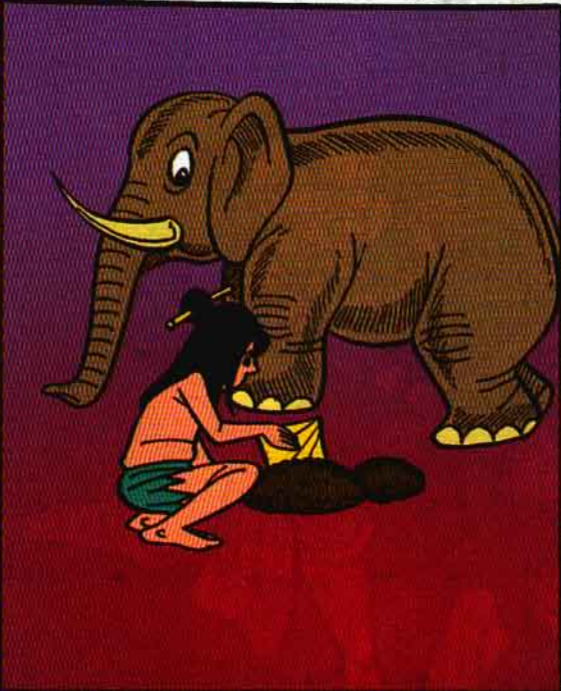

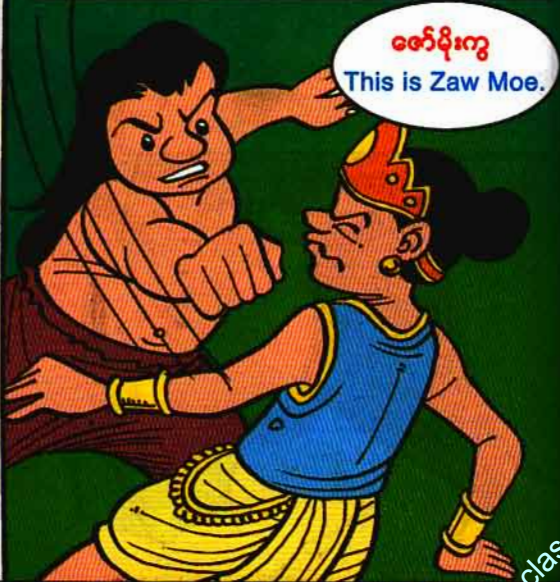
အရည်းကြီးတို့ကို ဖမ်းဆီးကာ လူဝတ်လဲစေပြီး ထောင်သွင်း အကျဉ်းချုပ်ပြီးနောက် ...
The Aris were under arrest and imprisoned them.

ဆင်ချေးကျား၊ မြင်းချေးကျားအလုပ်များ လုပ်ခိုင်းလေသည်။
The Aris were ordered to clean the dung of elephant and horses.

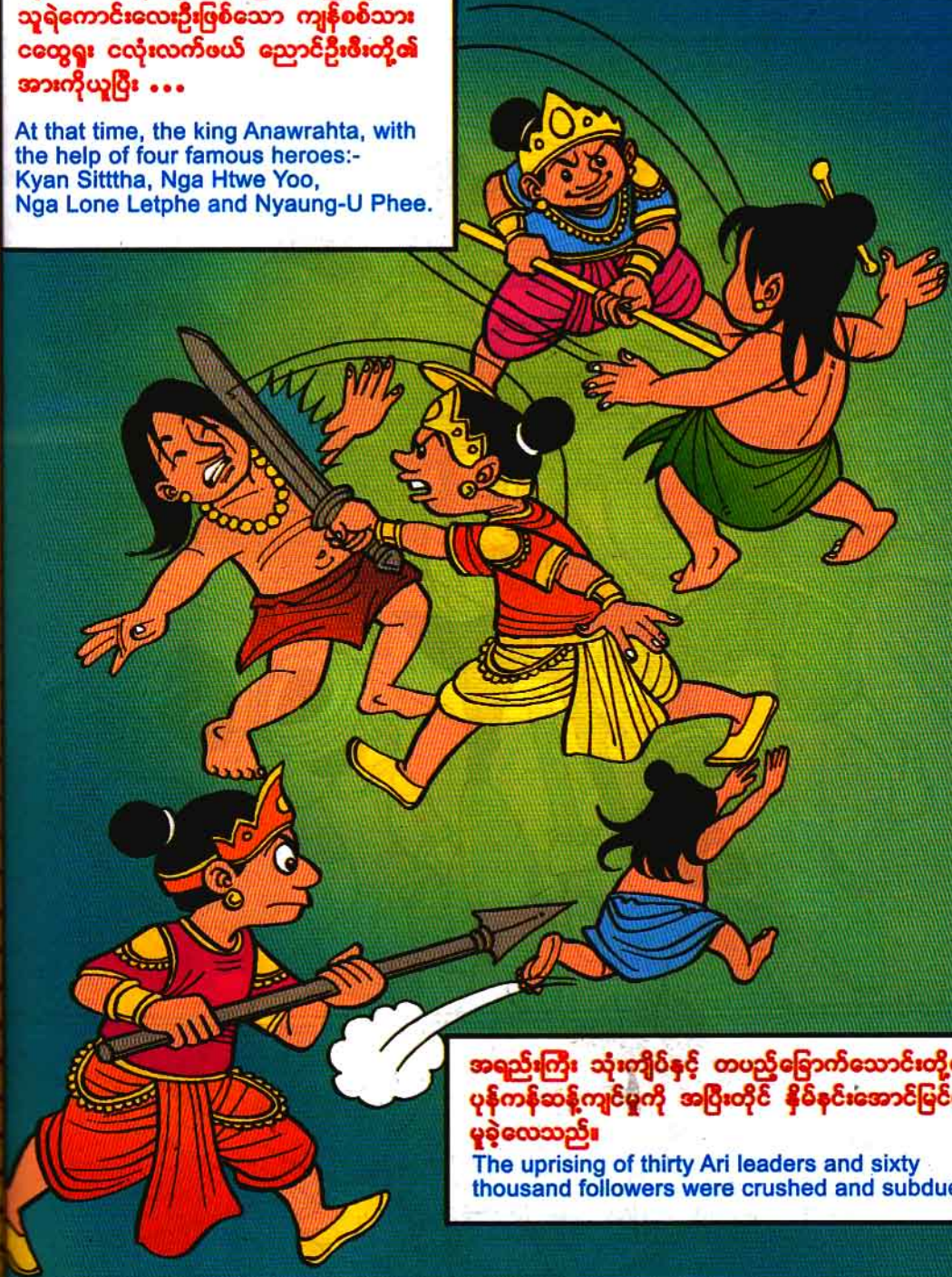

သို့သော် အရည်းကြီးတို့က ဘုရင့်အမိန့်ကို ဖီဆန်ကာ တော်လှန်ဆန့်ကျင် ခုခံတိုက်ခိုက်ကြလေ၏။
Some of the Aris did not comply king's order and fought back.

ထိုအခါ အနော်ရထာမင်းမြတ်သည် ပုဂံ သူရဲကောင်းလေးဦးဖြစ်သော ကျန်စစ်သား ငထွေရှူး ငလုံးလက်ဖယ် ညောင်ဦးစီးတို့၏ အားကိုယူပြီး ...

At that time, the king Anawrahta, with the help of four famous heroes:- Kyan Sitttha, Nga Htwe Yoo, Nga Lone Letphe and Nyaung-U Phee.

အရည်းကြီး သုံးကျိပ်နှင့် တပည့်ခြောက်သောင်းတို့၏ ပုန်ကန်ဆန့်ကျင်မှုကို အပြီးတိုင် နှိမ်နင်းအောင်မြင်တော် မူခဲ့လေသည်။

The uprising of thirty Ari leaders and sixty thousand followers were crushed and subdued.

ယင်းအပြင် ကျန်စစ်သား ဦးစီးသည့် ဘုရင့်တပ်မတော်ကို သထုံသို့ ချီတက်စေပြီး သထုံတိုက်ပွဲကို ဆင်နွှဲကာ ...

Then the king's troops led by Kyan Sittha and fought against the troops of Thaton.

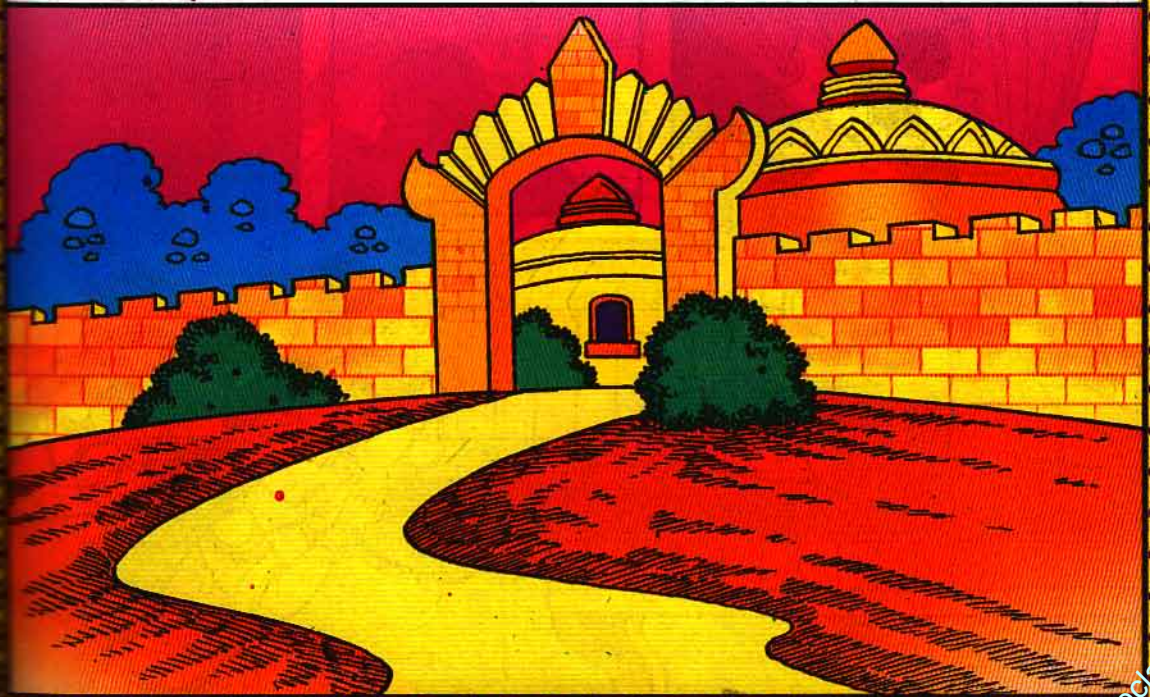
အောင်မြင်တော်မူသည့်အခါ
သထုံမြည်မှ ဝိဇ္ဇကတ်တော်
သုံးပုံကို ပုဂံသို့ ပင့်ဆောင်ခဲ့
တော့၏။

After they had won the battle,
they brought tripitakas from
Thaton.

ထိုအချိန်မှစ၍ ပုဂံ မင်းနေပြည်တော်ကြီးနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတဝှမ်းတွင် ဗုဒ္ဓသာသနာ စတင်ထွန်းကား
ပြန့်ပွားလာသည်မှာ ယနေ့ထက်တိုင် ဖြစ်သည်။

Since the Buddhist dispensation prevailed and flourished throughout the country
of Myanmar.

အနော်ရထာမင်းကြီးသည်ကား
 နိုင်ငံ၏စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်
 စေရန် ဆည်မြောင်း ကန်ချောင်းများကို
 တူးဖော်စေလျက် ဆန်ရေစပါး ပေါကြွယ်
 ဝအောင် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သလို ...

To improve and develop the
 country, the king Anawrahta built
 dams, irrigation trenches and
 repaired storage lakes and
 tanks.

ဝါးအစည်းပြေသည်နယ် အကွဲကွဲအပြားပြားဖြစ်နေသည့် ပဒေသရာဇ်နိုင်ငံငယ်တို့ကို စုစည်းပြီး
 ပထမမြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီး တည်ထောင်ခဲ့သည်သာမက မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဗုဒ္ဓသာသနာ စတင်အခြေကျ
 ပြန့်ပွားတိုးတက်စေရန် ကြံဆောင်ခဲ့လေသည့် သာသနာပြုမင်းပင် ဖြစ်ပါတော့၏။

He combined all the scattered and small states and established the first country of
 Myanmar. He strove to flourish and propagate the Buddhism throughout the country.

အနော်ရထာမင်းကြီးသည် တိုင်းသူပြည်သားတို့အား ရင်ဝယ်သားကဲ့သို့ စောင့်ရှောက်အုပ်ချုပ် တော်မူခဲ့ရာမှ နန်းစံသက် (၄၂) နှစ် သက်တော် (၇၅) နှစ်အရောက်တွင် ...

The king Anawrahta ruled the subjects as his own children. He ruled the Bagan kingdom for 42-years and he was 75 years old.

တောင်သာနယ်၌ ကျွဲရိုင်းတစ်ကောင် သောင်းကျန်းပြီး ပြည်သူပြည်သားတို့အား ဒုက္ခပေး ရန်ပြုလျက် ရှိသည်ဟု ကြားသိတော်မူလေလျှင် ...

The king heard that a wild buffalo troublesomed to the people at the Taungthar region.

ဘာ ကျွဲရိုင်း သောင်းကျန်းလို့ ဟုတ်လား
What? The wild buffalo troublesome to my people?

မှန်လှပါ ဘုရား
Yes, Your Majesty.

ဆင်တော် 'သန်မြင်စွာ' ကိုစီးလျက်
ကျွဲရိုင်းဖိရန်ကို ကိုယ်တော်တိုင်
နှိပ်နင်းရန် ကြိုးပမ်းရာမှ ...

Riding on elephant Than Myin Swar
and strove to exterminate the wild
buffalo.

ကျွဲရိုင်းနှင့်တိုက်ပွဲ ဆင်နှစ်ရင်း
စီးတော်ဆင်ပေါ်မှ လွင့်စင်
ကျသည့်တွင် ...

While he was fighting
with the wild buffalo,
the king fell down the
elephant.

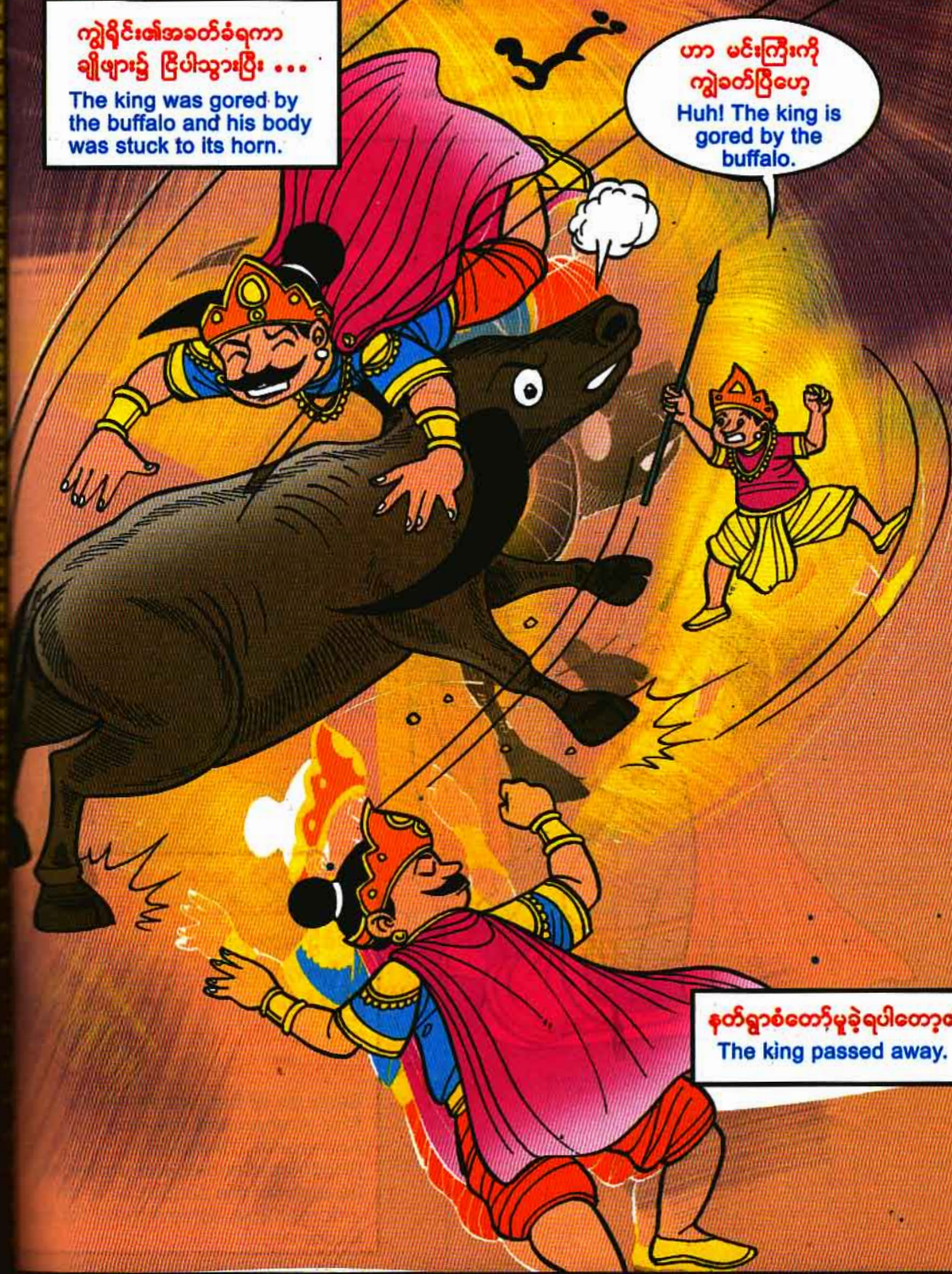

ကျွန်ုပ်တို့၏အဝတ်ခံရကာ
ချိုဖျား၌ ငြိပါသွားပြီး ...

The king was gored by
the buffalo and his body
was stuck to its horn.

ဟာ မင်းကြီးကို
ကျွတ်ပြီဟေ့
Huh! The king is
gored by the
buffalo.

နတ်ရွာစံတော်မူခဲ့ရပါတော့၏။
The king passed away.

ပုဂံရာဇဝင်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်းတို့တွင်ရော မြန်မာနိုင်ငံ၏သာသနာသမိုင်းတွင်ပါ မေ့ဖျောက်မရအောင် အထင်ကရကျော်ကြားထင်ရှားလှသည့် အနော်ရထာမင်းကြီး၏ ဂုဏ်သတင်းသည်ကား ကမ္ဘာမှ မြန်မာ တည်နေသရွေ့ မွေးယုံနေမည်သာ ဖြစ်ပါတော့သတည်း။

In both history of Myanmar and the histroy of Bagan, the strive of the monk Shin Arahan and the king Anawrahta are unforgettable in the history Buddictic history. The fame of king Anawrahta will remain not only in Myanmar, but also in world history.

ရှင်အရဟံနှင့် အနော်ရထာမင်းကြီး တို့၏ ဦးဆောင်မှုကြောင့် မြန်မာ နိုင်ငံ၌ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာ ထွန်းကားပြန့်ပွားခဲ့သဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ် ကြီးနှစ်ဦးကို သာသနာသမိုင်းတွင် အမြဲ အမှတ်ရလျက် ရှိကြမည် ဖြစ်ပါသည်။

Because of the leaderships of Shin Arahan and the king Anawrahta, Theravada Buddhism flourish and propagate throughout the country. It is an unforgettable achievement for the Buddhism.

ကျန်စစ်သားမင်း (၁၀၈၄ - ၁၁၁၃)

The king Kyan Sitthar

ပရိမ္မာအရပ်တွင် ပရိမ္မာသူကြီးမှ စောင့်ရှောက်ထားသည့် ဝေသာလီမင်းသမီးလေး ပဉ္စကလျာထိ သည် ပုဂံပြည်ရှင် အနော်ရထာမင်းနှင့် ချစ်ရည်တူမျှခဲ့ကြရာမှ ပဋိသန္ဓေ ရရှိခဲ့ပြီးလျှင် သားတော်လေးတစ်ပါးကို ဖွားမြင်ခဲ့လေသည်။

In Prinma region, the Vesali princess Pansa Kalyani was well looked after by Prima headman. As she had been in love affair with the Anawrahta, she gave birth to a baby-boy.

ထိုသားတော်ကလေး၏အမည်ကို ကျန်စစ်သားဟု မှည့်တွင်စေခဲ့ပြီး ...

She named her son as Kyan Sitthar.

သားတော်ကလေး ကျန်စစ်သားမှာ မိဘနှစ်ဦး စလုံးဘက်မှ ရာဇသွေးပါခဲ့သူဖြစ်သောကြောင့် ဥပမိရုပ်သန်ပြန် ရှေးမောကာ ကိုယ်နေဟန် ထား လွန်စွာပြေပြစ် ခုံညားသူဖြစ်ချေ၏။

The son Kyan Sittha was a royal lineage from his both parents. He was handsome boy and his body was strongly built.

ကျန်စစ်သားသည် ငယ်စဉ်ကပင် ပညာရှာဖွေတတ်သူဖြစ်ပြီး ...

Since Kyan Sittha was a childhood, he used to learn the martial arts.

အရွယ်ရောက်စပြုလာချိန်မှစကာ ဓားခုတ်လှံထိုး မြင်းစီး အတတ်တို့ကို သင်ယူလေ့လာခဲ့လေသည်။

When he was come of age, he learnt fencing, throwing spear and riding on horseback.

eseclassic.com

သူရသတ္တိနှင့်လည်း ပြည့်စုံသူဖြစ်သဖြင့် အရွယ်ရောက်လာချိန်တွင် ပရိမ္မာအရပ်၌ ယောက်ျားကောင်းတို့၏ ဂုဏ်အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသူ လူလင်ပျိုအဖြစ် ထင်ရှားလာ တော့၏။

As he was a courageous young man, in the surrounding of Prinma region he was famous as a man of manly appearance.

သို့သော် ကျန်စစ်သားသည် သူ့ဘဝကိုသူ ဘဝင်မကျလှပေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူ့မှာ အဖေ ခေါ်ရောမရှိ၍ဖြစ် သည်။
Kyan Sittha did not satisfy with himself because he did not know who was his father.

ငါ့အဖေဟာ ဘယ်သူလဲ ဘယ်သူလဲ
Who is my father?

ငါဟာ အဖေမရှိဘဲ မွေးလာသူလား အဖေမဲ့ သားလား
Was I born as a fatherless boy.

ဒါမှမဟုတ် Or...

ကျန်စစ်သား ဆက်မတွေးဝံ့တော့ပါ။ ငယ်စဉ်ကတည်းက သူများကလေးတွေ မိန့်ဖန့်နှင့် ဖျော်ရွှင်ကြည်နူးနေကြသည်ကို မကြာခဏ မြင်ဖူးသည်။

Kyan Sittha did not want to think about it. Since childhood, he saw so many children with their own parents very often.

ဖေကြီးဖြူးလူ သားသား မြွေသား စားချင်တယ်
Daddy Phyu Lu, I want to eat snake curry.

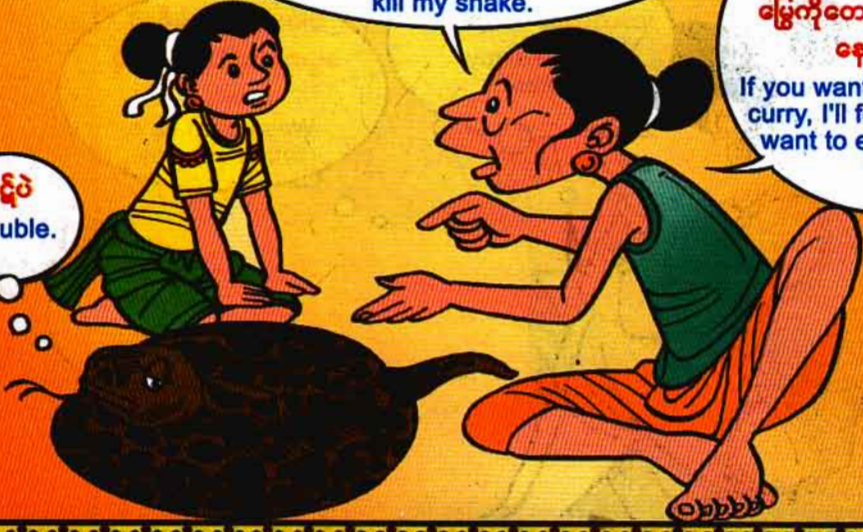

အီ
Ee!

မလုပ်ပါနဲ့ကွာ၊ သိုက်မြွေဆိုပြီး မြွေကြိုကိုပြ အလှူခံနေတာ တော်တော် နေရာကျနေတယ် သားရဲ့၊ ဖေကြီး ကောက်ရပြီးမွေးထားတဲ့မြွေကိုတော့ မထိနဲ့နော်
Don't son. I say to other people that it's a snake from treasure trove and I get the cash and kind donation from it. Don't kill my snake.

ကြက်သားစားချင်ရင် ဖေကြီး ဝယ်ကျွေးပါ့မယ် မြွေကိုတော့ မထိပါနဲ့ကွာ နော့ သား
If you want to eat chicken curry, I'll feed you. Don't want to eat my snake.

ဝင်္ဂပဲ
Trouble.

သူများဖအေတွေ သားသမီးကို
ချစ်လိုက်ကြတာ၊ ငါ့ကိုကျ ချစ်မယ့်
ဖအေမရှိဘူး။ အလိုလက်မယ့် အဖေ
မရှိဘူး။

Other young men's fathers love
their sons. I've no father to
loves and favours me.

ငါက ချစ်ရ အားကိုးရမယ့်
အဖေလည်းမရှိဘူး။

I also have no father
to love and to rely.

ဖအေငတ်သူဖြစ်သဖြင့် သူ့ဖခင်နှင့်
ပတ်သက်ပြီး မိခင်ကို ငယ်စဉ်က
တည်းက မကြာခဏ မေးမိသည်။

As he was a paternal love hunger,
he asked his mother about it
very often.

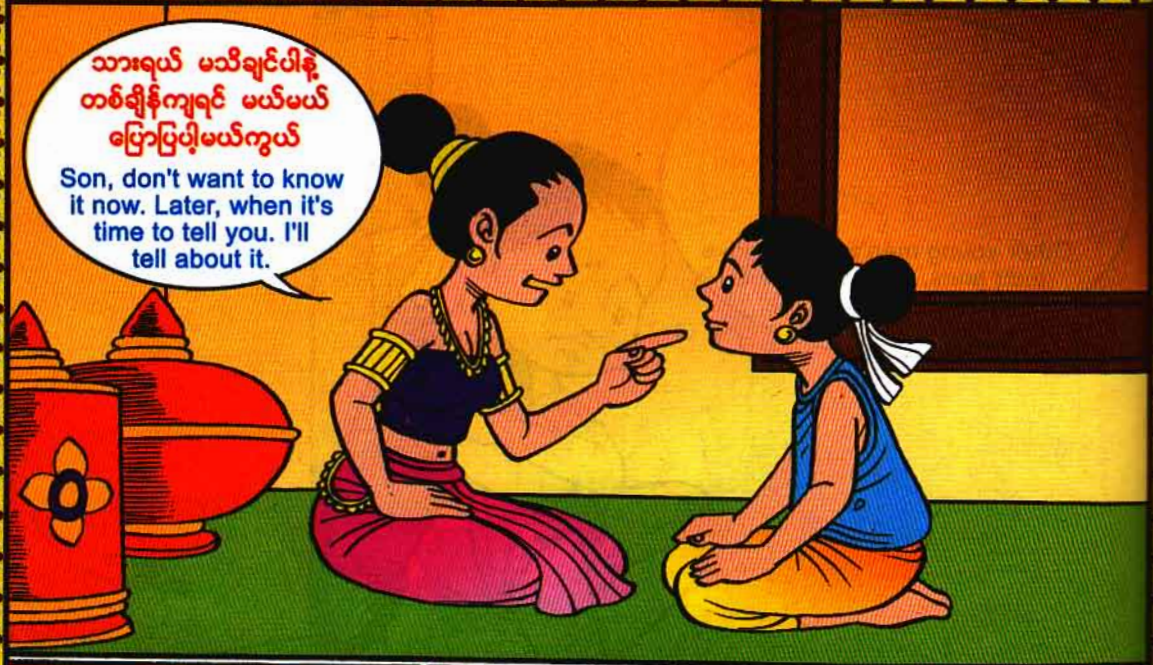
မယ်မယ် သားရဲ့အဖေဟော
ဘယ်သူလဲ ဘယ်မှာလဲဟင်

Mother, who is my father?

သားရယ် မသိချင်ပါနဲ့
တစ်ချိန်ကျရင် မယ်မယ်
ပြောပြပါ့မယ်ကွယ်

Son, don't want to know
it now. Later, when it's
time to tell you. I'll
tell about it.

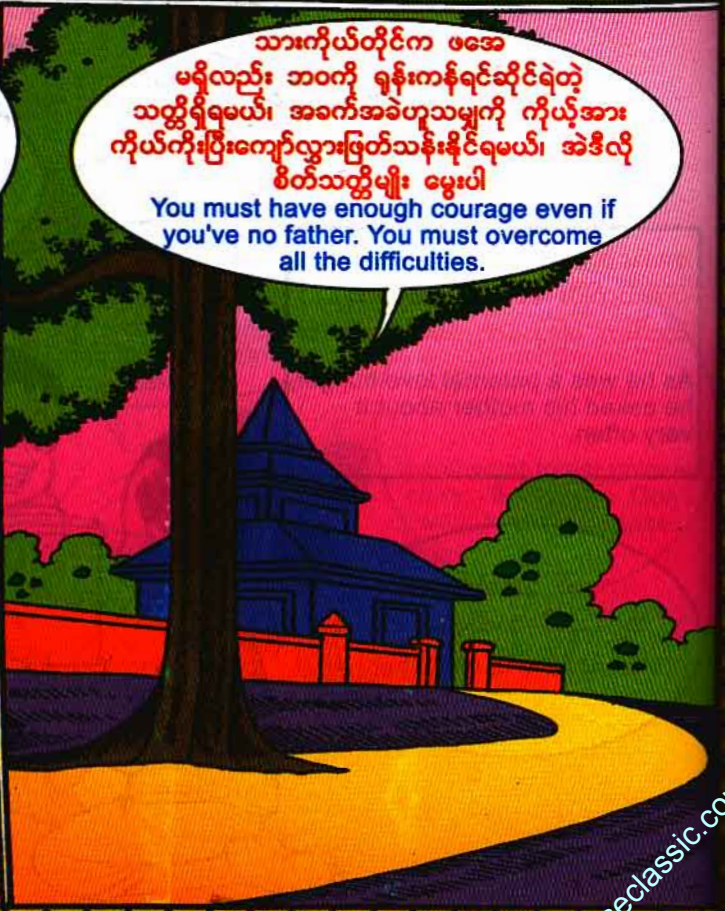
အခုအချိန်မှာ သား သိထား
ရမှာက သားမှာ အဖေလို
အားကိုးရတဲ့ မယ်မယ်ရှိတယ်

Now, you must know that,
I'm your reliable mother
as your father.

သားကိုယ်တိုင်က ဖအေ
မရှိလည်း ဘဝကို ရုန်းကန်ရင်ဆိုင်ရဲတဲ့
သတ္တိရှိရမယ်၊ အခက်အခဲဟူသမျှကို ကိုယ့်အား
ကိုယ်ကိုးပြီးကျော်လွှားဖြတ်သန်းနိုင်ရမယ်၊ အဲဒီလို
ပိတ်သတ္တိမျိုး ပေးပါ

You must have enough courage even if
you've no father. You must overcome
all the difficulties.

ဖခင်နှင့် ပတ်သက်ပြီး မေးတိုင်း သူ့ဖခင်က ဆင်စေ့ရန်ရှောင်ဆိုသလို လုံးလွှဲလို့သာ ပြောတတ်သည်။ ကြာတော့လည်း သူ မမေးဖြစ်တော့။

Whenever he asked about his father, his mother used to answer like that. So he did not ask more.

ခုလို အရွယ်ရောက်ကာ အားကောင်းမောင်းသန် ဖြစ်လာတော့မှ ဖခင်အရင်း မည်သူဆိုသည်ကို သိလိုစိတ် ပြင်းပြလာသဖြင့် မရအရ မေးမိပြီး ...

When he became a strong and handsome man, he wanted eagerly to know about his father.

မယ်မယ် သားရဲ့ဖခင်အရင်းဟာ ဘယ်သူဆိုတာ ပြောပြပါလား။ သားရဲ့ ဘဝမှာ ဖခင်အဆိုတဲ့ ကွက်လပ်တစ်ခု လွတ်နေလို့ပါ။ ပြောပြပါနော်မယ်မယ်

Mother, throughout my life, I become a fatherless man. Please tell me.

သားဖြစ်သူက သနားစဖွယ် မကြာခဏ တောင်းဆိုလာသဖြင့် နောက်ဆုံးတစ်နေ့ဝယ် ပဉ္စကလျာဏီက အမှန်အတိုင်း ပြောပြလိုက် ရတော့သည်။

As her son asked about his son repeatedly at last, the princess Pansa Kalyani told his son truthfully.

သားလေး တကယ်တော့ မင်းဟာ ရာဇသွေးအပြည့်ပါသူကွဲ့၊ မင်းရဲ့ ခမည်းတော်ဟာ အခြားသူ မဟုတ်ဘူး။ ပုဂံပြည်ရှင်မင်းကြီး အနော်ရထာပဲကွယ်
In reality, you're real royal lineage. Your father is none other than the king Anawrahta.

မိခင် ပဉ္စကလျာဏီက ဖြစ်ကြောင်းကျန်စင် ဖွင့်ပြောလိုက်တော့သည်။ မိခင်ကြီး၏စကား ကိုကြားရတော့ ကျန်စစ်သားမှာ အိပ်မက် သည့်နယ် ခံစားရတော့သည်။

The mother Pansa Kalyani told entirely the truth. When Kyan Sittha heard it, he thought as if it was the dream.

မယ် မယ်မယ် ပြောတာ တကယ်လားဟင်
Mother, is that what you said real?

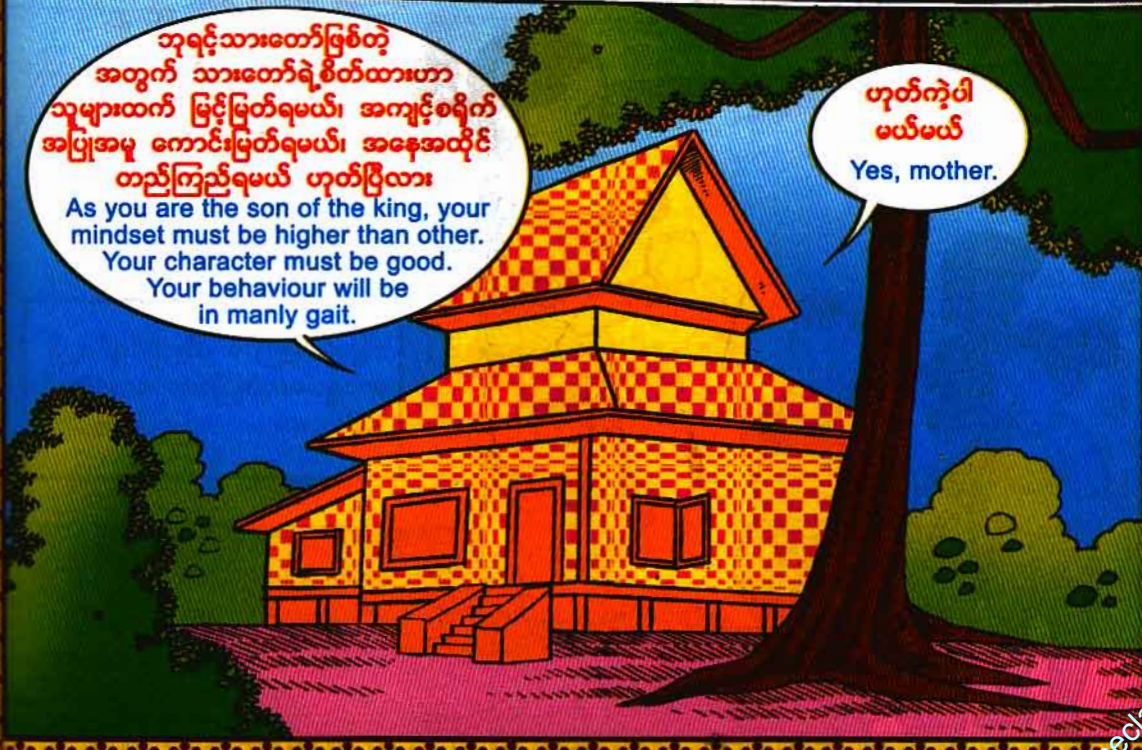
တကယ်ပေါ့ သားတော်ရယ်
 တကယ်တော့ မယ်မယ်ရဲ့
 သားတော်လေးဟာ မင်းမျိုး
 မင်းနွယ်ကနေ ပေါက်ဖွားလာတဲ့
 မင်းသားလေးပါပဲကွယ်
 It is really my son.
 You're real royal lineage.

အနော်ရထာ ဘုရင်မင်းမြတ်
 ရဲ့သားတော် အစစ်ပါပဲ
 You're the true son of
 King Anawrahta.

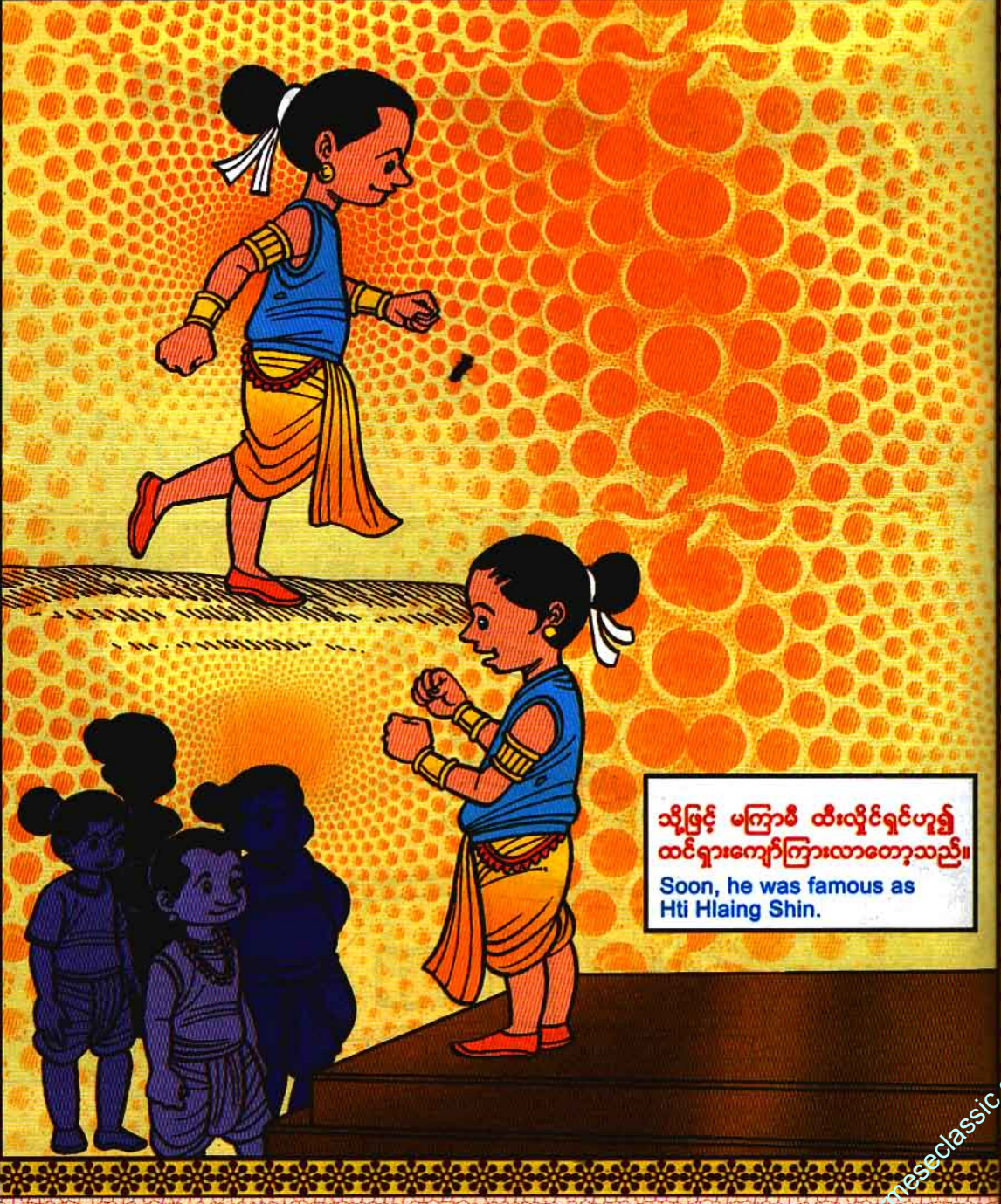
ဘုရင်သားတော်ဖြစ်တဲ့
 အတွက် သားတော်ရဲ့စိတ်ထားဟာ
 သူများထက် မြင့်မြတ်ရမယ်၊ အကျင့်စရိုက်
 အပြုအမူ ကောင်းမြတ်ရမယ်၊ အနေအထိုင်
 တည်ကြည်ရမယ် ဟုတ်ပြီလား
 As you are the son of the king, your
 mindset must be higher than other.
 Your character must be good.
 Your behaviour will be
 in manly gait.

ဟုတ်ကဲ့ပါ
 မယ်မယ်
 Yes, mother.

မိမိသည် ဘုရင့်သားတော်ဟု သိလိုက်ချဉ်းသည့်အချိန်မှစ၍ ကျန်စစ်သား၏စိတ်ဓာတ်သည် ပိုမိုမြင့်မားလာတော့၏။ ကြိုးစားလှုံ့လသည်း ပို၍လာရာ မကြာမီ ပရိပွားအရပ်မှ ထီးလှိုင်ရွာကို ဗဟိုပြုလျက် ရပ်ရွာခေါင်းဆောင် လူငယ်တစ်ဦး ဖြစ်လာတော့သည်။

As soon as he knew that he was the royal lineage, Kyan Sittha's mind soared to a great height. He strove more. Basing on Hti Hlaing village in Prinma region he became a leader of village youths.

သို့ဖြင့် မကြာမီ ထီးလှိုင်ရွင်ဟူ၍ ထင်ရှားကျော်ကြားလာတော့သည်။
Soon, he was famous as Hti Hlaing Shin.

ထီးလှိုင်ရှင်၏ဂုဏ်သတင်းသည် ရွာနီးချုပ်စပ်မှသည် မင်းနောပြည်တော်အထိ ကျော်ကြားလာသည်တွင် ...

The reputation of Hti Hlaing Shin spread around the region and later it reached to the Bagan kingdom.

ထီးလှိုင်ရှင်၏ဂုဏ်သတင်းမှာ အနော်ရထာဘုရင်၏နားတော်သို့ပင် ပေါက်ကြားလာတော့၏။

The fame of the Hti Hlaing Shin reach to the ears of king Anawrahta.

မှူးကြီးမတ်ကြီးတို့
 ပရိမ္မာအရပ်က ထီးလှိုင်ရှင်ရဲ့
 ဂုဏ်သတင်းက တယ်ပြီး
 ရွေးပျံ့ပါလားကွဲ့.

Ministers, the reputation
 of Hti Hlaing Shin is
 spread far and wide.

မှန်ပါ သူရဲကောင်း
 လူငယ်တစ်ဦးအဖြစ် ကျော်ကြား
 လာသူပါ အရှင်မင်းကြီး

Yes, he is a young
 hero, Your Majesty.

အင်း အဲဒီသူငယ်ကို
 ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်ကိုယ်တိုင်
 စုံစမ်းစစ်ဆေး လေ့လာရတာပဲ

Em! I would like to
 inquire him by myself.

အနော်ရထာမင်းကြီးသည်ကား သူရဲကောင်းများကို ချီးမြှောက်တတ်သူဖြစ်သည်အတိုင်း ထီးလှိုင်ရှင်သည် အမှန်စင်စစ် သူရဲကောင်းလူငယ်တစ်ဦး ဖြစ်ပါက ချီးမြှောက်နိုင်စေရန် ကိုယ်တိုင်လေ့လာစုံစမ်းကြည့်ဖို့ ဆုံးဖြတ်တော်မူလိုက်လေသည်။

As the king Anawrahta used to praise the heroes, he decided to praise Hti Hlaing Shin. So he decided to examine him by himself.

သို့ဖြင့် အနော်ရထာမင်းကြီးသည် စစ်အင်္ဂါလေးပါးနှင့်အညီ ပရိမ္မာအရပ်သို့ ကြွချီလာပြီးလျှင် ထီးလှိုင်ရှင်ကို ဆင့်ခေါ်လိုက်ကာ ...

In this way, the king Anawrahta, along with his troops, marched to Parinma region and summoned Kyan Satha to see him.

ထီးလှိုင်ရှင် ရောက်ရှိလာသည်တွင် တစ်ဦးချင်း တွေ့ဆုံမေးမြန်းတော် မူလေသည်။
When Hti Hlaing Shin, arrived there they conversed each other.

ထီးလှိုင်ရှင်ဆိုတာ မောင်မင်းလားကွ။
Are you the Hti Hlaing Shin?

မှန်ပါတယ် အရှင်မင်းကြီး
Yes, Your Majesty.

ထီးလှိုင်ရှင်ဆိုတာ နာမည်အရင်းလား
Is this your childhood name?

နာမည်အရင်းက ကျန်စစ်သားပါ အရှင်မင်းကြီး
My childhood name is Kyan Sittha.

ကျန်စစ်သားတဲ့လား
 တယ်ကောင်းတဲ့နာမည်ပါလား၊
 ဘယ်သူက အဲဒီနာမည် ပေးထား
 တာလဲကွဲ့။
 Kyan Sittha! What a good name!
 Who named you like this.

မင်းရဲ့မယ်မယ်က
 ဘယ်သူလဲကွဲ့။
 Who is your mother?

ကျန်တော်မျိုးရဲ့မယ်မယ်
 ပေးထားတဲ့ နာမည်ပါ
 အရှင်မင်းကြီး
 My mother
 named me like this.

မယ်မယ်ရဲ့နာမည်က
 ပဉ္စကလျာဏီပါ
 အရှင်မင်းကြီး
 My mother's name
 is Pansa Kalyani.

ပဉ္စကလျာထီဟူသော အမည်ကို ကြားလိုက်ရသည် တွင် အနော်ရထာ မင်းကြီးမှာ လွန်စွာအံ့ဩသွားတော့သည်။

When the king heard the name of Pansa Kalyani, the king Anawrahta was amazed.

မင်းရဲ့မယ်မယ်က ပဉ္စကလျာထီတဲ့လား ဒါဆို မင်းရဲ့ဖခင်ကရော ဘယ်သူလဲကွဲ့.

Is your mother's name Pansa Kalyani? If so, what's your father's name?

ကျွန်တော်မျိုးရဲ့ဖခင်ကတော့ အရှင်မင်းကြီးပါပဲခင်ဗျာ

Your Majesty is my father.

ဘယ် ဘယ်လို
Hm! What's that?

ဟုတ်ပါတယ် ဖခမည်းတော် သားတော်ဟာ ဖခမည်းတော်ရဲ့ သားတော်အရင်း

Yes, I'm the son of Your Majesty.

အနော်ရထာမင်းကြီးလည်း သေချာ
စုံစမ်းမေးမြန်းရာ ကျန်စစ်သားသည်
သူ၏သားတော် ရာဇဓွယ်ဖွားမှန်း
သိသွားလေတော့၏။

When the king scrutinized
thoroughly, he knew that Kyan
Sittha was his own son.

သားတော်မင်းရဲ့ စွမ်းရည်
သတ္တိဟာ ဒီလိုကျေးရွာ
နေပုဒ်နဲ့မထိုက်တန်ပေဘူး
Son, your ability doesn't
suit with the rural life.

ဖခမည်းတော်နဲ့
နေပြည်တော်ဆီ
လိုက်ခဲ့ပေရော့ သားတော်ရဲ့စွမ်းရည်
သတ္တိဟာ နိုင်ငံတော်ထူထောင်ရေး
အတွက် ဖြစ်ရမယ်၊ နိုင်ငံရန်ကို ကာကွယ်
ဖို့အတွက် ဖြစ်ရမယ်၊ ကျန်စစ်သားဟာ
ပုဂံပြည်သူတွေအတွက် ဖြစ်ရမယ်
Come to my kingdom. Your efficiency
must be for the benefit of the
country. Protect the country
and people of Bagan.

သို့ဖြင့် အနော်ရထာမင်းကြီးသည် ကျန်စစ်သား ကိုပုဂံသို့ ခေါ်လာပြီးလျှင် ဘုရင့်တပ်မတော်၌ တပ်မှူးချုပ်အဖြစ် ခန့်ထားလိုက်တော့၏။

In this way, the king Anawrahta brought Kyan Sittha to the Bagan kingdom and appointed him as the chief commander.

ကျန်စစ်သားသည်ကား ဘုရင်ကြီး အားကိုးရသော စစ်သေနာပတိမင်းသားတစ်ပါး ဖြစ်လာခဲ့တော့၏။
Kyan Sittha became the reliable commander of king Anawrahta's armed forces.

အနော်ရထာမင်းကြီးသည်ကား
သူ့ရဲကောင်းတို့ကို ရှာဖွေပြီး
ချီးမြှောက်တတ်သော မင်းကြီး
ဖြစ်သည့်အတိုင်း ...

As the king Anawrahta was
in the habit of praising the
effective heroes.

တစ်နံနက်အတွင်းမှာပင် ထန်းပင်
တစ်ရာကို တစ်ပင်မှတစ်ပင်သို့
ကျားသစ်တစ်ကောင်နယ် ခုန်ကူးပြီး
ထန်းနှို့ လှီးနိုင်စွမ်းရှိသည့်အပြင်

Within a morning a person
could jump from one toddy-palm
to other for one hundred
toddy-palm, to cut the bud to
seep out the toddy-juice.

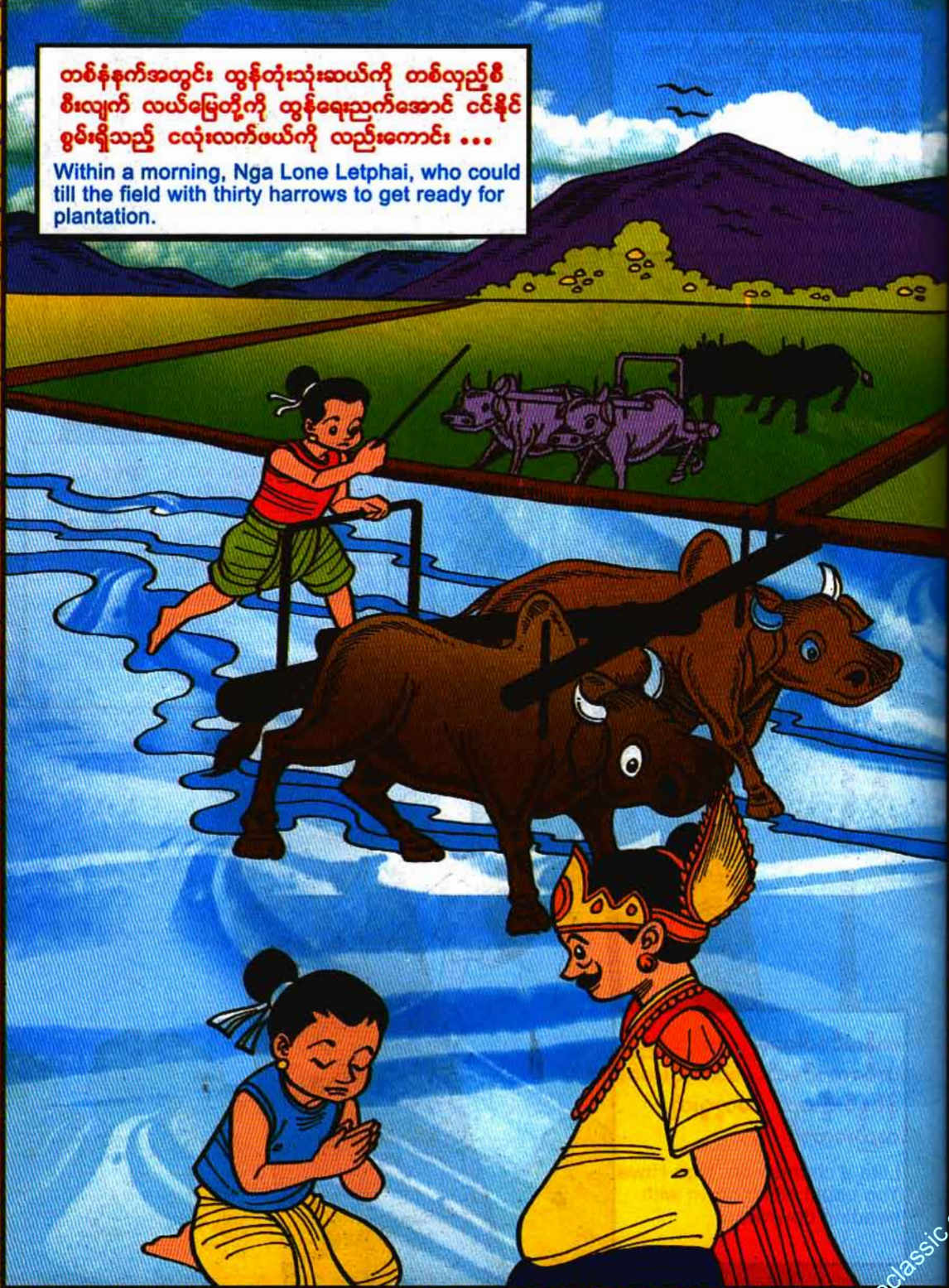
ထန်းပင်ပေါ်မှနေ၍ ပုတ်သင်ညှို့၊
တစ်ကောင်နယ် ဇောက်ထိုးဆင်း
နိုင်စွမ်းရှိသည့် ငထွေရူးကို
လည်းကောင်း ...

Like a chameleon, Nga Htwe
Yoo could climb down with
heading downward.

တစ်နံနက်အတွင်း ထွန်တုံးသုံးဆယ်ကို တစ်လှည့်စီ စီးလျက် လယ်မြေတို့ကို ထွန်ချေညက်အောင် ငင်နိုင် စွမ်းရှိသည့် ငလုံးလက်ဖယ်ကို လည်းကောင်း ...

Within a morning, Nga Lone Letphai, who could till the field with thirty harrows to get ready for plantation.

ညောင်ဦးဘက်ကမ်းမှနေ၍ ဝေရာဝတီမြစ်ပြင် ကျယ်ကို လက်ပစ်ဖြတ်ကူးသွားပြီးနောက်

From the bank of Nyaung-U, Nyanung-U Phee who could swim across the Ayeyawadi river.

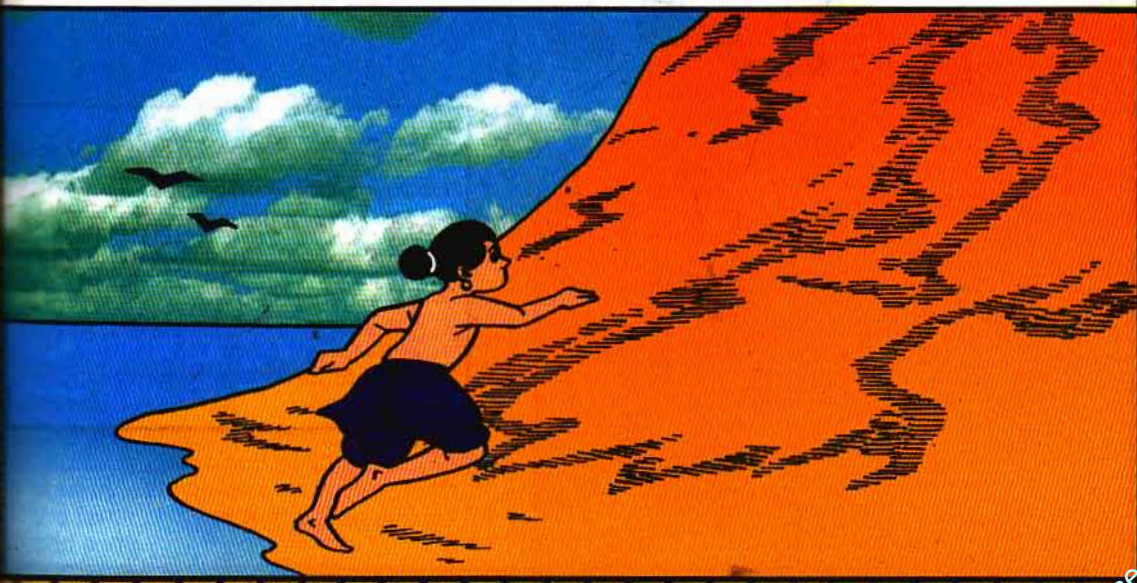
မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းသို့ အရောက် မြစ်ကမ်းပါးယံကို ပြေးတက်ကာ တဖန်မရပ်နားဘဲ ဝေရာဝတီမြစ်ကြီး ကို ဖြတ်ကူးလာပြီး ...

When he had been to opposite bank he climbed up the bank and swam back across the Ayeyawadi river.

ညောင်ဦးဘက်ကမ်းသို့ ပြန်အရောက် မတ်စောက်မြင့်မားလှသည့် နတ်သမီးကမ်းပါးယံအပေါ် အပြေးတက်ရောက်နိုင်သော ညောင်ဦးဖီးကိုလည်းကောင်း ...

When he got back the Nyaung-U bank, he ran up the steep Nathami cliff.

သူရဲကောင်းများအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုကာ
ဘုရင့်တပ်မတော်တွင် စစ်သူကြီးများအဖြစ်
ခန့်ထား ချီးမြှောက်ခဲ့လေသည်။

They were appointed as the generals
by the king.

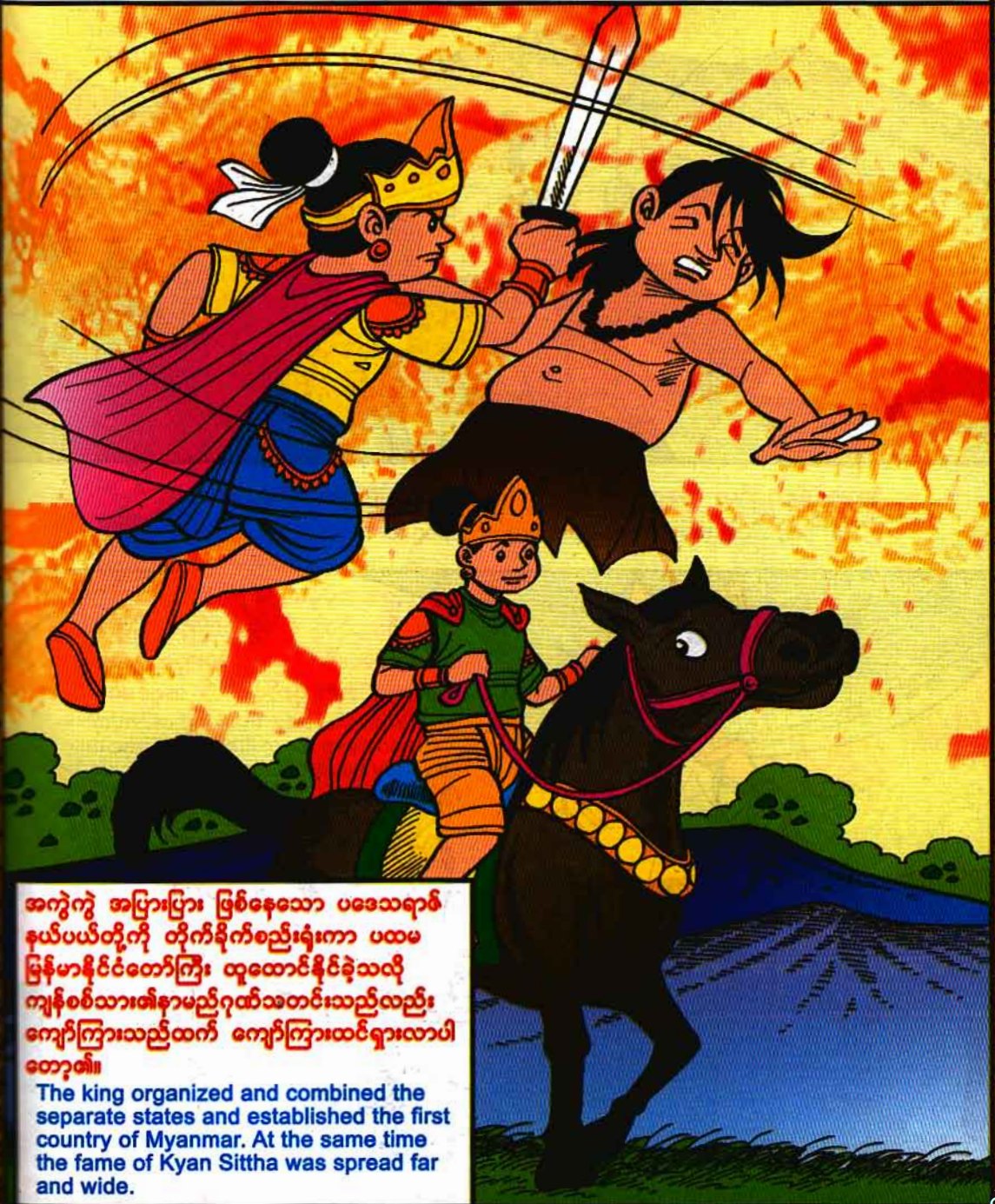
သို့ဖြင့် ပုဂံတပ်မတော်တွင် ကျန်စစ်သား
ငထွေရူး ငလုံးလက်ဖယ်နှင့် ညောင်ဦးဖီး
ဟူ၍ သူရဲကောင်း စစ်သူကြီးလေးဦး
အထင်အရှား ပေါ်ထွန်းလာပါတော့၏။

In this way, in Bagan kingdom,
the four famous generals Kyan
Sittha, Nga Htwe Yoo, Nga
Lone Letphai and Nyaung-U Pees
appeared.

ကျန်စစ်သားဦးဆောင်သည့် ယင်းပုဂံသူရဲကောင်းလေးဦး၏အားကိုယူပြီး ဘုရင်အနော်ရထာသည် အရည်းကြီးတို့အား နှိမ်နင်းနိုင်ခဲ့သည့်အပြင် ...

Under the leadership of Kyan Sittha, with the efficient abilities of the four heroes, the king Anawrahta could subdue the harms of notorious Aris.

အကွဲကွဲ အပြားပြား ဖြစ်နေသော ပဒေသရာဇ် နယ်ပယ်တို့ကို တိုက်ခိုက်စည်းရုံးကာ ပထမ မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီး ထူထောင်နိုင်ခဲ့သလို ကျန်စစ်သား၏နာမည်ဂုဏ်သတင်းသည်လည်း ကျော်ကြားသည်ထက် ကျော်ကြားထင်ရှားလာပါ တော့၏။

The king organized and combined the separate states and established the first country of Myanmar. At the same time the fame of Kyan Sittha was spread far and wide.

ကျန်စစ်သားတို့ ပုဂံသို့ရောက်လေပြီးနောက်အားကိုယူပြီး သထုံတိုက်ပွဲဆင်နွှဲကာ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိမှနေ၍ ဝိဋ္ဌကတ်သုံးပုံကို ပင့်ဆောင်တော်မူလာပြီးနောက် ...

The army of Bagan, led by commander Kyan Sittha, marched to Thaton and waged war and carried back the tripitaka.

ဥဿာပဲခူးဘုရင်က အထောက်တော်တို့ စေလွှတ်ကာ စစ်ကူတောင်းလာလေသည်။

At one time, the king of Uttha Bago asked for military help.

ဥဿာပဲခူးကို တိုင်းတစ်ပါးသား ဖျန်းစစ်သည်တို့ ဝိုင်းရံလုပ်ကြံနေပါ၍ စစ်ကူ ပို့လွှတ်ကူညီပေးပါရန် ဥဿာပဲခူးဘုရင်မှ မေတ္တာရပ်ခံ စစ်ကူတောင်းလိုက်ပါတယ် အရှင်မင်းကြီး
Your Majesty, the king of Utthar Bago asks for military help because they have been sieged by Gyunn rebellions.

အေး သင်တို့ရဲ့ ဥဿာဘုရင်ကို ပြောလိုက်၊ ပုဂံကနေ စစ်သည်လေးသိန်း၊ စစ်ကူသို့လွှတ်လိုက်မယ်ဘာမှမပုနဲ့လို့
 Yes, tell your king of Utthar Bago that I'll send him four hundred thousand of soldiers to help.

ကျေးဇူးကြီးလှပါတယ် အရှင်မင်းကြီး
 With thanks, Your Majesty.

ဥဿာပဲခူးဘုရင်၏ အထောက်အကူ တို့လည်း ဝမ်းသာအားတက်စွာ ပြန် သွားကြလေသည်။
 The scout from Utthar Bago returned with delight.

မုင်္ဂလသတ်ပင်းများ

ထိုသတင်းသည် ဥသာပဲခူးတွင် သာမက မြို့ဝန်းကျင်အနီးမှာပါ ဖျံ့လွင့်သွားခဲ့လေသည်။

This news spread not only in Utthar Bago, but also nearby places.

ဟဲ့ ပုဂံကနေ စစ်သည် လေးသိန်းတောင် ငါတို့ ဥသာပဲခူးကို စစ်လာကုမှာတဲ့တော့

Heh! About four hundred thousands of soldiers will come to Uttha Bago.

ဟယ် ဟုတ်လား စစ်သည် လေးသိန်းတောင်ဆိုတော့ အများကြီး ပေါ့၊ ကျုပ်တို့မြို့ကို ဝိုင်းရံလုပ်ကြံ နေတဲ့ ဂျွန်စစ်သည်တွေတော့ သေဖို့သာ ပြင်ပေတော့
An enormous troops from Bagan. The Gynn rebellions who siege our kingdom will be crushed

ဟုတ်ပတော် ဟုတ်ပ ပုဂံက စစ်သည်လေးသိန်းက နယ်ချဲ့လာတဲ့ ဂျွန်စစ်သည်တွေကို အမှန်ချေပစ်မှာတဲ့၊ ဂျွန်တွေတော့ ဖင်သနီ လန်ဖို့သာ ပြင်ပေတော့ဟေး ဟေး ဟေး

The four hundred thousands of Bagan soldiers will crush the aggressive Gynn rebellions.

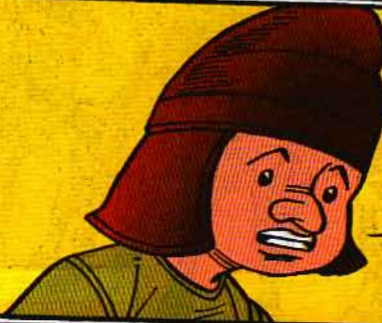
ယင်းသတင်းကို ဂျွန်တို့လည်း ကြားလေရာ လွန်စွာထိတ်လန့် တုန်လှုပ်ကုန်ကြတော့၏။

This news was also heard by the Gyunn rebellions and they were afraid of Bagan army.

ဟာ ပုဂံကစစ်သည် လေးသိန်းတောင် လာမှာတဲ့ ဒုက္ခပဲ၊ ငါတို့မှာက စစ်သည် သောင်းဂထန်းလောက်ပဲ ပါတာကွ

Huh! The four hundred thousands of Bagan soldiers will fight us. We have only ten thousands of soldiers.

ဟုတ်ပဲ၊ ငါတို့ရဲ့စစ်သည် လေးငါးသောင်း လောက်နဲ့ ပုဂံစစ်သည် လေးသိန်းကို ဘယ်လိုရင်ဆိုင်မလဲ ဒုက္ခပါပဲကွာ

How can we face such a great strength of army with our small number.

ပုဂံကစစ်သည် လေးသိန်း လာမှာတဲ့ လေးသိန်းတဲ့ အောင်မယ်လေး

Oh! My! Four hundred thousand of Bagan troops!

သို့သော် ဥသာပဲခူးမြို့တော်အနီးသို့ မြင်းကိုယ်စီ စီးလျက် တကယ်ချီတက်ရောက်ရှိလာကြသည်က ကျန်စစ်သား ငထွေရှူး ငလုံးလက်ဖယ်နှင့် ညောင်ဦးဖီးတို့ ပုဂံသူရဲကောင်း လေးဦးသာ ဖြစ်ပါ၏။

But in reality, there were only four generals on horseback marching towards Utthar Bago:- They were Kyan Sittha, Nga Htwe Yu, Nga Lone Letpei and Nyaung-U Phee.

အထောက်အတော်များ၏သတင်းပို့ချက်ကြောင့် ယင်းသတင်းကို ကြားသိသွားကြသည့် ဂျွန်နီးစစ်သည်တို့မှာ ဟားတိုက် လှောင်ရယ်ကြတော့၏။

When the Gyunn rebellion heard the real strength of Bagan, they laughed at it.

ဟား ဟား ဟား
ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်
နဲ့ ပုဂံက စစ်သည်လေးသိန်း စစ်ကူ
ပို့လိုက်မယ်တဲ့၊ တကယ်ရောက်လာ
တာက စစ်သူရဲကောင်းလေးဦးတည်းတဲ့
They spread the news that four
hundred thousands troops of
Bagan, but now it is only
four. Hal Ha!

တော်တော် ကြွားတဲ့
ပုဂံသားတွေ သူတို့ရဲ့စစ်သူရဲကောင်း
တစ်ဦးကပဲ စစ်သည်တစ်သိန်းရဲ့အားနဲ့
ညီသလိုလို မဖြစ်နိုင်တာကို တင်စားလိုက်
ကြတာ
How boastful Baganites are!
As if their one man equal
to our one hundred thousand
men. They exaggerated
the impossible.

အလကား ငြွားတွေ
ဟား ဟား ဟား
Nonsense! The
haughty ones!

ဟုတ်ပဲ ငါတို့မှာဖြင့်
လန်နေ့ လိုက်ကြတာ သူတို့
ပုဂံမှာ စစ်သည်လေးသိန်း
မပြောနဲ့ တစ်သိန်းတောင်
ရှိမယ့်ဟာတွေ မဟုတ်ဘူး
ဟား ဟား ဟား
They don't have four
hundred thousand. They
don't even have
forty thousands.

ဂျွန်ခေတ်သည်တို့လည်း ပုဂံမှ စစ်သည်
လေးသိန်း တကယ်မလာကြောင်း သိကြသည်
တွင် ပေါ့ပေါ့လျော့လျော့ ဖြစ်ကုန်ကြတော့၏။

When the Gynn rebellion knew that
the Bagan did not really sent four
hundred thousands, they stayed
carelessly.

လေးယောက်တည်း
လောက်များ ပျင်းတောင်
ပျင်းသေးတယ်ကင်းစစ် မလာခင်
နှပ်နေလိုက်ဦးမှ

It's easy to kill four
commanders. I'll take
a nap before checking.

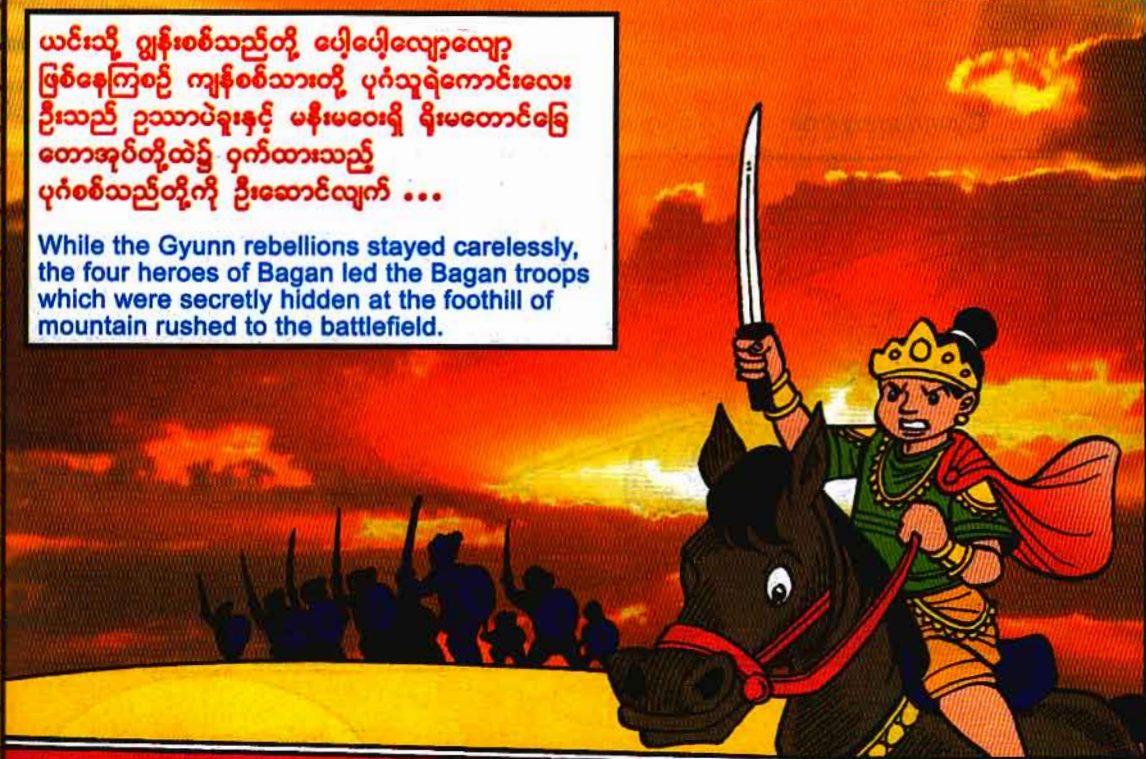

ပုဂံသားတွေ အုံနဲ့ကျင်းနဲ့
မလာပါဘူးကွာ၊ အေးဆေးပါ
The Bagan soldiers do not
march in enmasse.

ယင်းသို့ ဂျွန်စစ်သည်တို့ ပေါ့ပေါ့လျော့လျော့
 ဖြစ်နေကြစဉ် ကျန်စစ်သားတို့ ပုဂံသူရဲကောင်းလေး
 ဦးသည် ဥဿာပဲခူးနှင့် မနီးမဝေးရှိ ရိုးမတောင်ခြေ
 တောအုပ်တို့ထဲ၌ ဝှက်ထားသည့်
 ပုဂံစစ်သည်တို့ကို ဦးဆောင်လျက် ...

While the Gyunn rebellions stayed carelessly,
 the four heroes of Bagan led the Bagan troops
 which were secretly hidden at the foothill of
 mountain rushed to the battlefield.

ပုဂံသားကွ
 We are Bagan
 soldiers.

နယ်ချဲ့တွေ
 သေစမ်း
 Down fall
 the aggressors.

ခမာနိုင်ငံမှ ကျူးကျော်လာရောက် နယ်ချဲ့ကြသည့် ဂျွန်းစစ်တပ်ကြီးမှာ ဖရိုဖရဲ ပြိုကွဲသွားကြပြီး တပ်ပျက်ကာ ထွက်ပြေးသွားကြရတော့၏။

The Gyunn army from the country of Khmer scattered and ran in disorder.

ဝေး ဂျွန်းတွေ ပြေးပြီဟေ့
Weii! The Gyunn run away in fright.

ပုဂံသားကွ ဒါမှ ပုဂံ သူရဲကောင်းတွေကွ
We have won! That's the good result of Bagan heroes.

နယ်ချဲ့ ဂျွန်းစစ်သည်တို့၏ ရန်ကို အောင်မြင်စွာ ဖယ်ရှားပေးနိုင်ခဲ့သည့်အတွက် စစ်ကူပို့လိုက်သော ပုဂံဘုရင် အနော်ရထာမင်းကြီးအား ကျေးဇူးတင်လှသောကြောင့် ကျေးဇူးတုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် ဥဿာ ပဲခူးဘုရင်က သမီးတော်လေး မထီစန္ဒာကို လက်ဆောင်ပစ္စည်းအဖြစ် ပေးအပ်လိုက်လေသည်။

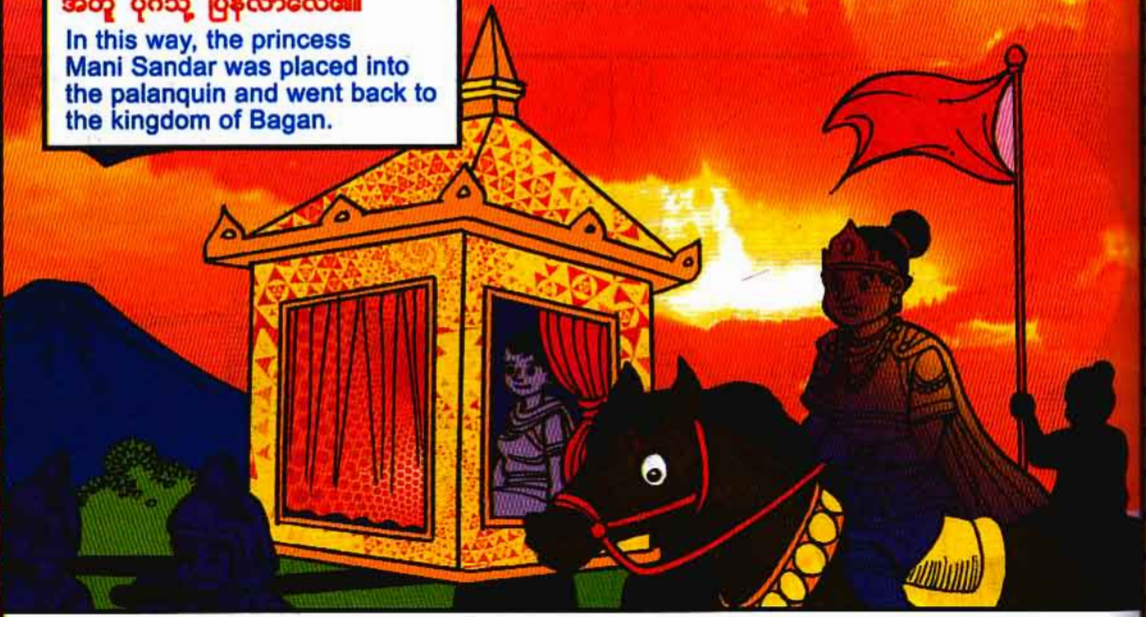
Because of the expulsion of Gyunn troops from the Utthar Bago, the king's daughter Mani Sandar was sent to king Anawrahta along with Kyan Sitha and his men, by the king of Bago.

ပုဂံစစ်သူကြီး ကျန်စစ်သား ငါ၏သမီးတော် မထီစန္ဒာကို ပုဂံရွှေမြို့တော်ဆီ ဆောင်ကြဉ်းသွားပြီး သင်တို့ရဲ့ဘုရင် အနော်ရထာမင်းမြတ်ထံ မိဖုရားအဖြစ် သိမ်းပိုက်နိုင်စေရန်ဆက်သပါလော့

The Bagan Commander, bring my daughter Mani Sandar and give her to the king Anawrahta as a royal gift to be one of his queens.

သို့ဖြင့် ကျန်စစ်သားသည် မထီစန္ဒာ
မင်းသမီးလေးအား ဝေါယာဉ်ဖြင့်
ဆောင်ကြဉ်းကာ ပုဂံတပ်တော်နှင့်
အတူ ပုဂံသို့ ပြန်လာလေ၏။
In this way, the princess
Mani Sandar was placed into
the palanquin and went back to
the kingdom of Bagan.

ပုဂံသို့ ပြန်လာသည့်ခရီးမှာ တောတောင်ခရီးကြမ်းကို ရက်အတော်ကြာ ဖြတ်သန်းရသဖြင့် ခရီးလမ်း
အကြားဝယ် ကျန်စစ်သားသည် ခင်ဦး (ခေါ်) မထီစန္ဒာ မင်းသမီးလေးအား ကူညီစောင့်ရှောက်ရင်း
လူငယ်များဖြစ်သဖြင့် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး သံယောဇဉ် ငြိတွယ်မိကြတော့၏။

Along the way they had passed forest and hills. As the princess Khin Oo (alias) Mani Sandar and commander Kyan Sitha were young, they fell in love.

ယောကျ်ားကောင်း ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်သည့် ကျန်စစ်သားသည် မိမိ၏ခမည်းတော်ဘုရင်ကြီး အပေါ်တွင် သစ္စာစောင့်သိလိုသဖြင့် မထိခန္ဓာ မင်းသမီးလေးနှင့် မငြိစွန်းရအောင် သတိထား ထိန်းသိမ်းခဲ့သည်သာ ဖြစ်ပါ၏။

Though Kyan Sittha loved Mani Sandar, as he was a good man and did not want to be unfaithful to his father king, he kept and control his mind.

သို့သော် သူနှင့်သူမတို့၏ ရင်ထဲမှ ချစ်ခြင်းအဟုန် မှာ ရုန်းကြွလျက်ရှိကြရာ သတိထားဆင်ခြင်သည့် ကြားမှ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဆက်ဆံပြောဆိုမှုတို့တွင် သံယောဇဉ်၏အရိပ်အငွေ့ကို မဖုံးနိုင် မကွယ်နိုင် ခဲ့ကြချေ။

Both of them concealed their love. But their kindness and behaviour revealed their inner desire.

ထို့ကြောင့်လည်း ပုဂံနေပြည်တော်သို့ ရောက်လေလျှင် ကြားရသည့် သတင်းစကားများအရ အနော်ရထာမင်းကြီးသည် သားတော် ကျန်စစ်သားအပေါ် အထင်လွဲကာ ဒေါသအမျက် ခြောင်းခြောင်း ထွက်လေတော့၏။

When they had been to Bagan, the king Anawrahta, as he had convinced and heard about the love affair and exploded with anger.

တောက် မင်းဘဏ္ဍာ
ကိုယ့်ဟာမှတ်လို့ သစ္စာမဲ့ဖောက်ပြားတဲ့
အလုပ်ကို ကျန်စစ်သားက လုပ်သတဲ့လား
You've committed unfaithfulness
against royal property.

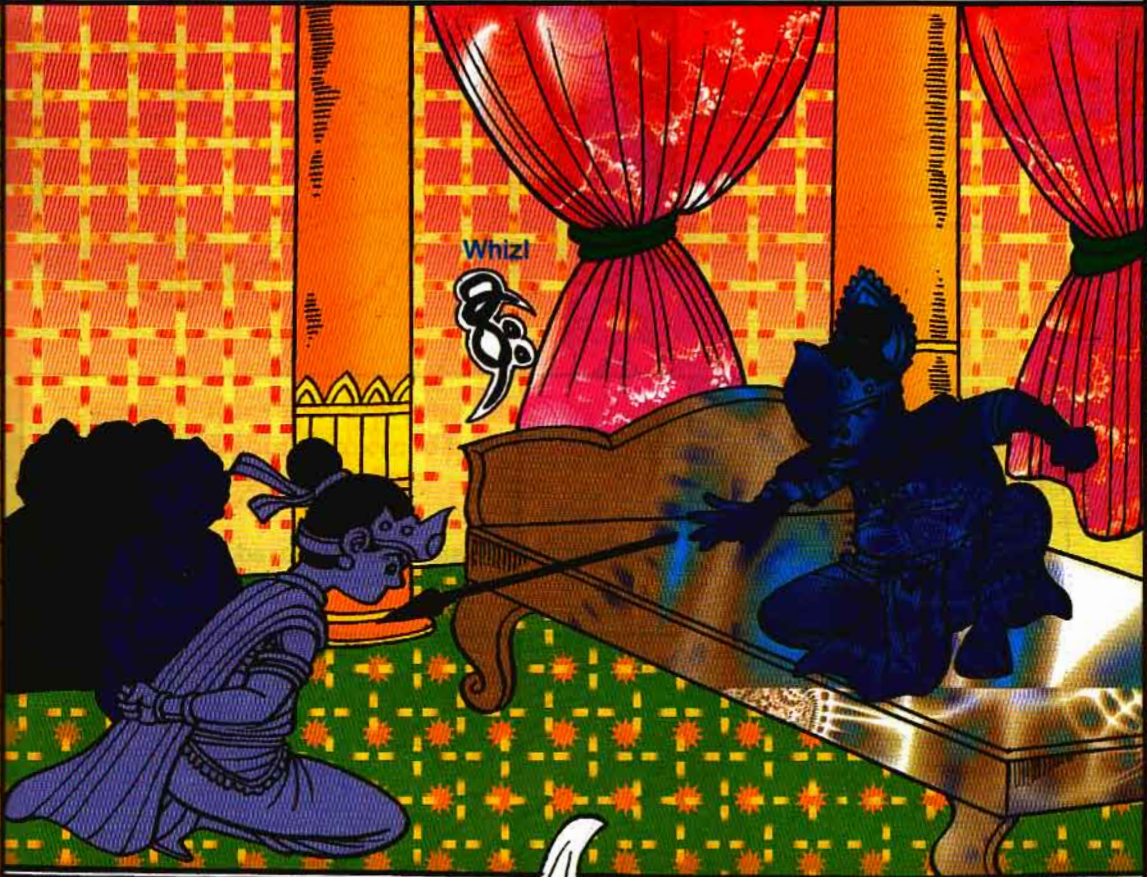
မှန်ပါ မင်းကြီး ကျွန်တော်မျိုး
တို့ရဲ့လူယုံတော်တွေ အတိအကျ
ပြန်ပြောပြလို့ သိရတာပါဘုရား
Yes, you've been told by the
royal trustworthy person.

တွေ့ကြသေးတာပေါ့ကွာ
ဟင်း ဟင်း
You must know
the punishment.

သို့ဖြင့် အနော်ရထာမင်းကြီးသည် ညီလာခံ ခန်းမဆောင်ရှိ ပျားမတ်ပိုလ်ပုံအလယ်တွင် နောင်တည်းခံ ထားရသည့် ကျန်စစ်သားအား အပြစ်ပေးသည့်အနေဖြင့် လက်စွဲတော် အရိန္ဒမာလှံဖြင့် အားကုန်ပစ်ခတ် တော့၏။

So, the king Anawrahta threw Kyan Sitha who had been tied with the rope in front of the minister, with the Arindama spear.

သို့သော် အရိန္ဒမာလုံသည် ကျန်စစ်သား၏ ခန္ဓာကိုယ်ကို မထိဘဲ တည်းခောင်းထား သည့် ကြိုးထုံးကို ထိကာ နောင်ကြိုး တည်းထားသော ကြိုးသည် တမုဟုတ်ချင်း ပြေလေသည်။

But the spear did not touch Kyan Sittha but it touched the rope that tied Kyan Sittha and he was free.

ညီလာခံအတွင်းရှိ များမတ်မိတ်ပါတို့အားလုံး အံ့အားသင့် နေကြစဉ်မှာပင် ကျန်စစ်သားသည် အရိန္ဒမာလုံကို ကောက် ယူပြီး နန်းတော်ထဲမှ အပြေးထွက်လျက် လွတ်မြောက်သွား တော့၏။

While the ministers were amazed, Kyan Sittha picked up the Arindama spear and ran out of the palace.

မင်းပြစ်မင်းဒတ်သင့်ခဲ့
လေသည့် ကျန်စစ်သားသည်
ရောဝတီတစ်ဖက်ကမ်းသို့
ကုတို့လှေဖြင့်ကူးကာ ...

Kyan Sittha who had
been imposed a
penalty by the monarch,
he crossed the
Ayeyawady river by
a ferry boat.

ကြောင်ဖြူအရပ်၌ ရှင်မထီး၏တူမ
သမ္ဘူလ ကူညီမှုဖြင့် ခိုလှုံနေခဲ့ရလေသည်။
At a Kyaung Phyu, he hide with the
help of Thambula who was the niece
of Shin Mahti.

ယင်းသို့ ကြောင်ဖြူအရပ်တွင် ခိုလှုံရင်း အပျိုစင်မလေး
သမ္ဘူလနှင့် သံယောဇဉ်ငြိတူယံမိကြလေသည်။ ကျန်စစ်
သားသည် သမ္ဘူလနှင့် အကြင်လင်မယားအဖြစ် ပေါင်း
ဖော်နေထိုင်နေစဉ်အတွင်းမှာပင် ...

While he was hiding as a culprit, he fell in love
with a virgin Thambula. During Kyan Sittha
stayed together with Thambula.

ပုဂံနေပြည်တော်မှ သတင်းထူးကို တစ်ဆင့်စကားဖြင့် ကြားသိရလေ၏။

He heard the extra news from the Bagan kingdom.

အနော်ရထာမင်းကြီး
နတ်ရွာစံသွားပြီတဲ့

The king Anawrahta
has passed away.

ကျွဲရိုင်းခတ်လို့ နတ်ရွာစံ
သွားရတယ်ဆိုပဲ

It is said that the king
was gored by a wild
buffalo.

အဲဒီကျွဲဟာ
တကယ့်ကျွဲမဟုတ်ဘူး။
ထိန်ပင်စောင့်နတ်က ကျွဲရိုင်းအသွင်
ဖန်ဆင်းပြီး ဘုရင်ကြီးကို အငြိုးနဲ့
ခတ်သတ်တာတဲ့
It isn't an ordinary buffalo. The
guardian spirit of htein tree
transformed himself as
a wild buffalo and
gored him.

ဆည်တွေဆောက်ဖို့
မြေတွေရှင်းရင်း ထိန်ပင်စောင့်နတ်ရဲ့
နတ်ကွန်းတွေ ဖျက်မိတာနဲ့ ရန်ငြိုးဖွဲ့တာများ
လား ကံနိမ့်ချိန်မို့ ခံရတာဖြစ်မယ်
Perhaps when he built dams,
he would have destroyed
the spirit shrines while
his luck was faded.

ပုဂံဝယ် အနော်ရထာမင်း မရှိသည့် နောက် သားတော်ဖြစ်သူ စောလူးမင်း နန်းတက်လေ၏။

In Bagan, when king Anawrahta passed away, his son Saw Lu Min ascended the throne.

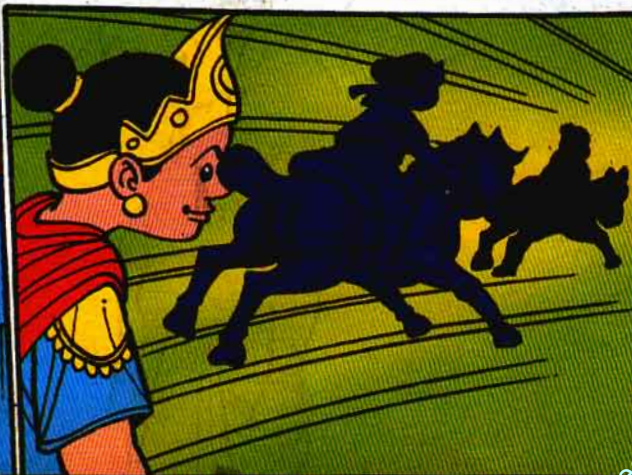
စောလူးမင်းသည် တိုင်းပြုပြည်ပြု လုပ်ငန်းများကို စိတ်မဝင်စား။ အပျော်အပါး လောင်းကစားခြင်းဖြင့် သာ မင်းစည်းစိမ် ခံစားပြီး ပျော်မွေ့နေလိုသူ ဖြစ်၏။

King Saw Lu did not take care and interest the affairs of kingdom. He wasted his time in drinking and gambling.

သို့ကြောင့်လည်း တိုင်းနိုင်ငံ အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စတို့၌ အကူအညီရစေရန် ကျန်စစ်သားရှိသည့်နေရာကို အထောက်အတော်များ လွှတ်ကာ စုံစမ်းစေပြီး ...

So he sent the scouts to a place where Kyan Sittah would be to administer the affairs of the kingdom.

ကျန်စစ်သားကို ခြေရာခံမိလေလျှင် နေပြည်တော်သို့ လိုက်လာပြီး တိုင်းပြည်တာဝန် ထမ်းဆောင်ရန် ဆင့်ခေါ်ခြင်း ပြုလေ၏။

When they knew where Kyan Sittha lived and assigned him to administer the affairs of kingdom.

ကျန်စစ်သားသည် မင်းမိန့်ဖြင့် ခေါ်သည်ကို မလွန်ဆန်လို၍ တစ်ကြောင်း။ ဖခမည်းတော် အနော်ရထာ မင်းကြီးမရှိသည့်နောက်ပိုင်း တိုင်းပြည် ဖရိုဖရဲဖြစ်ပည့်ကို စိုးရိမ်၍တစ်ကြောင်း ယင်းသို့အကြောင်းအမျိုးမျိုး ထောက်ကာ ကိုယ်လေးလက်ဝန်ရှိနေသည့် ချစ်ဇနီးလေး သဗ္ဗလအား ခွဲခွာထားရစ်ကာ ပုဂံနေပြည်တော်သို့ လိုက်ပါသွားရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ရလေသည်။

Kyan Sittha, according to royal order, left behind his pregnant wife Thambula on account of the imperative situation.

သို့ကြောင့် ကျန်စစ်သားသည် သူ၏ပတ္တမြားလက်စွပ်ကိုချွတ်ကာ သမ္ဘူလကိုပေးပြီး ရင်နာစွာဖြင့် မှာခြွေစကား ပြောရတော့သည်။

So Kyan Sittha took off his ruby ring and said to Thambula with sad voice.

နမငယ် သမီးလေး မွေးဖွားခဲ့ရင် ဒီပတ္တမြားလက်စွပ်ကို ရောင်းချထုခဲ့ပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုပါ
If you give birth to a daughter, sell this ring and earn your living.

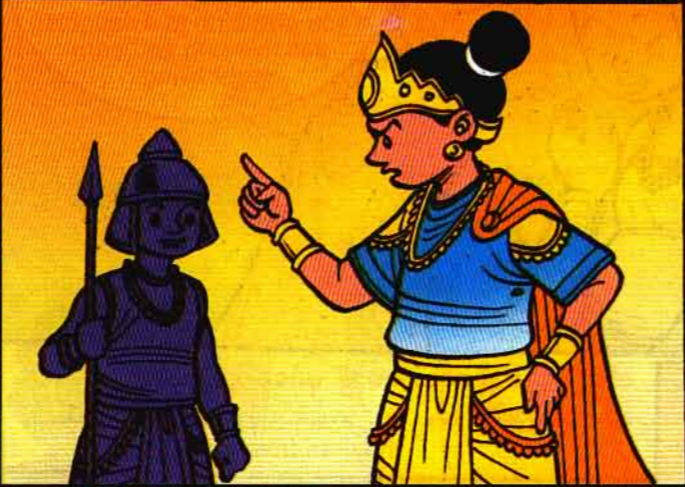
သားလေး မွေးရင်တော့ နေပြည်တော်ဆီ လိုက်လာခဲ့ပါ
If you give birth to a son, come to the Bagan kingdom.

ထိုသို့ဖြင့် ကျန်စစ်သားသည် ပုဂံနေပြည်တော်သို့ လိုက်ပါသွားပြီး ... So, Kyan Sittha went along with the men from kingdom.

ပုဂံတပ်မတော်ကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲလျက် တိုင်းပြည်တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းရွက်သော်လည်း အနော်ရထာမင်းကြီး နတ်ရွာဝံ ပြီးသည်နောက်ပိုင်း ...

However he served the duties and responsibilities of the country after the king Anawrahta passes away.

နန်းတက်လာသည့် စောလူးမင်းက မိဖုရားခေါင်အဖြစ် ဆက်လက် တင်မြှောက်ထားသော မထီစန္ဒာ (ခေါ်) ခင်ဦးနှင့် ရွှေနန်းတော်တွင် ပြန်လည် ဆုံတွေ့ကြလေရာ ...

The king Saw Lu continued to raise Khin Oo (a) Mani Sandar, as his queen, he met her again.

ယင်းအဖြစ်ကို အခြေခံ ယိုးမယ်ခွဲလျက် ပဲခူးစား ငရမန်က စောလူးမင်းအား ကုန်းတိုက်စကား ဆိုလေ၏။

Basing on this past event, the Bago governer Ngaraman told a mischief of the king Saw Lu.

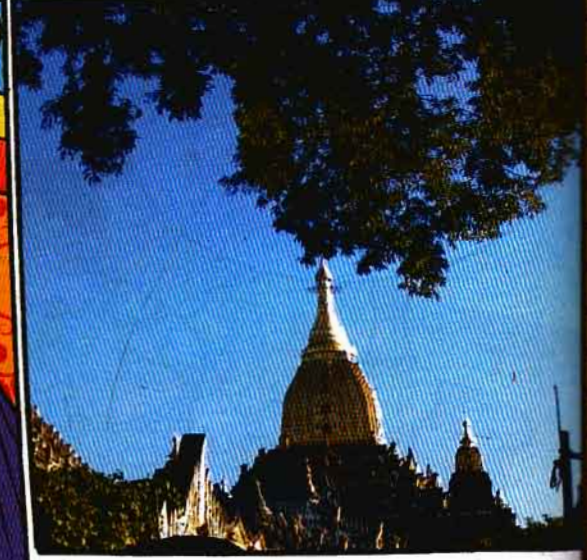
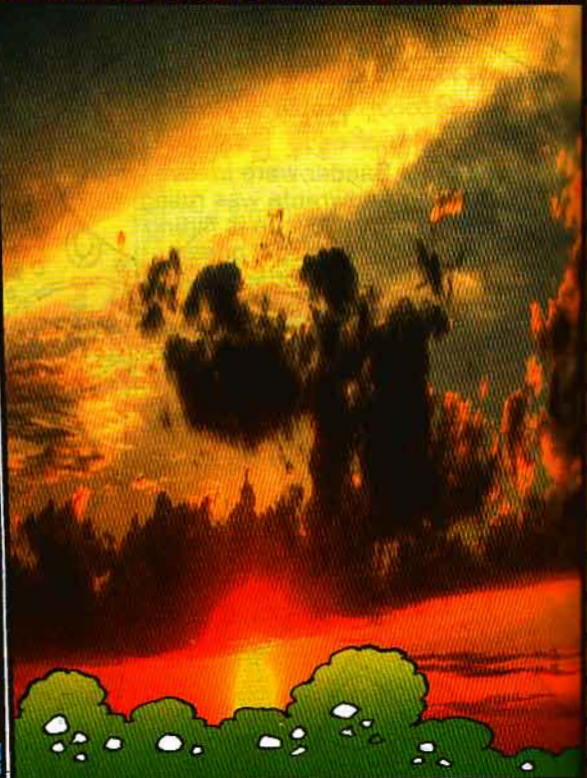
အရှင်သားရဲ့ညီတော် ကျန်စစ်သားဟာ သစ္စာ အင်မတန်မဲ့သူပဲ
Your brother Kyan Sittha is an unfaithful man.

ထိုသို့ ငရမန်ကန်းက မကြာခဏ ကုန်းတိုက်လေရာ
 စောလူးမင်းလည်း ကျန်စစ်သားအပေါ် သံသယ
 ဝင်လာကာ ပြင်းထန်စွာ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်တော့၏။
 As Ngaraman made mischief several
 times, the king Saw Lu suspected on
 Kyan Sittha and imposed a royal punishment.

ကျန်စစ်သားကို
 ရာထူးကချပြီး ဒလ
 အရပ်သို့ ပို့စေ
 Demote Kyan Sittha
 and sent him to
 Dhala.

သူရဲကောင်းတို့၏ အကြီးအမှူး ကျန်စစ်သား
 ပုဂံ၌မရှိတော့ဘဲ အဝေးသို့ လွင့်သွားသည်နှင့်...
 When the heroic general Kyan Sittha
 was away from Bagan kingdom.

ငရမန်ကန်းသည် စောလူးမင်းကို ပုန်ကန်ခြားနားတော့၏။
Ngaraman started to fight against Saw Lu.

ထိုအခါမှ စောလူးမင်းသည် ငရမန်ကန်း၏ သူပုန်တပ်ကို ဖြိုခွင်းနိုင်ရန် ကျန်စစ်သားအား ပုဂံနေပြည်တော်သို့ ပြန်ခေါ်ရပြီး ...
At that time, to fight against Ngaraman's troop, King Saw Lu called on Kyan Sittha to Bagan.

ငရမန်ကန်း၏ရန်ကို ဖြိုခွင်းတိုက်ခိုက်သော်လည်း
However he fought against Ngaraman's troops.

ကျန်စစ်သားအား အပြန်ဆုံးပြန်ခေါ်စေ
Call on Kyan Sittha immediately.

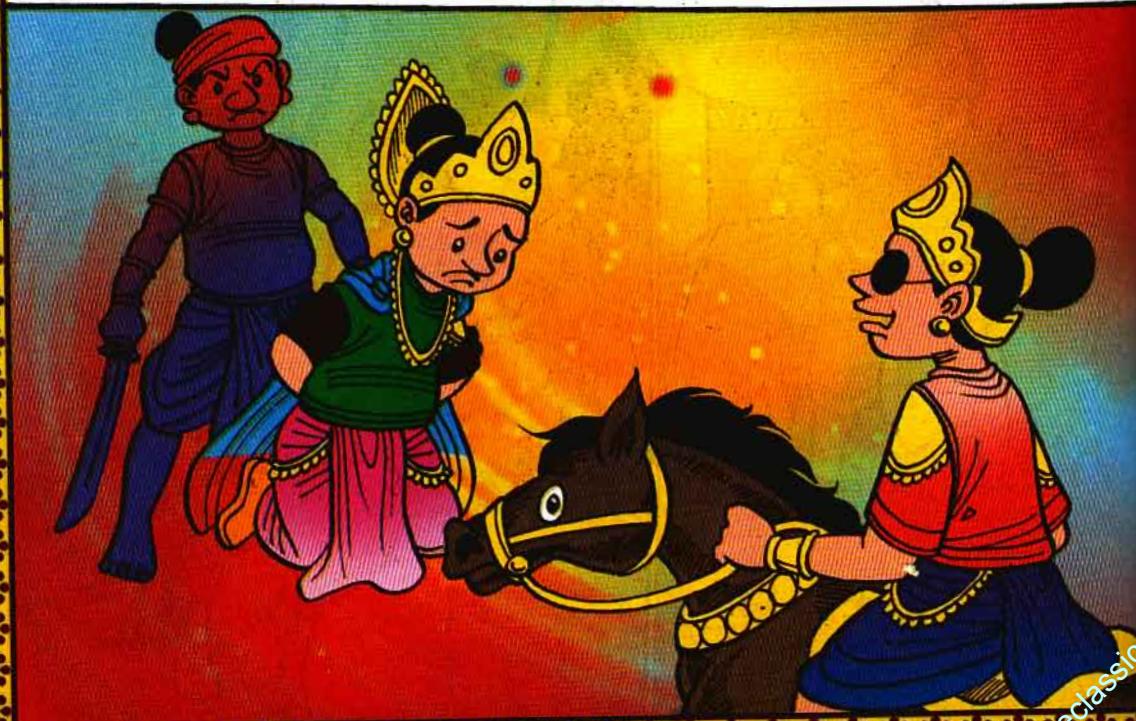
စောလူးမင်းသည် ကျန်စစ်သား၏ စကားကို နားမထောင်ဘဲ ငရမန်ကန်း၏ စစ်ပရိယာယ်ထောင်ချောက်ထဲ အတင်းတိုင်းဝင်မိရာမှ ...

Saw Lu, without heeding Kyan Siththa's word and he had been in the hand of Ngaraman.

စစ်ရှုံးတပ်ပျက်ကာ ငရမန်ကန်း၏ ဖမ်းဆီးခြင်း ခံရတော့၏။

Saw Lu lost in this battle and was caught by Ngaraman.

ရန်သူ့လက်အတွင်းမှ စောလူးမင်းကို ကျန်စစ်သားက စွန့်စွန့်စားစား ဝင်ရောက် ကယ်တင်ရန် ကြိုးစားသေးသော်လည်း စောလူးမင်းသည် ကယ်ဆယ်မှုကို အထင်လွှဲ သဖြင့် ...

Kyan Sittha strove to rescue Saw Lu from the hand of Ngaraman, but Saw Lu thought opposite way.

ငါ့ကို ကယ်ဖို့ မလိုဘူး
You don't need to rescue me.

ကျန်စစ်သား၏ကယ်တင်မှုမှာ အောင်မြင်မှု မရရှိဘဲ ရန်သူ့စခန်းမှာပင် စောလူးမင်းကို ထားရစ်ခဲ့ရရာ ...

Kyan Sittha could not rescue Saw Lu and left in the hand of his enemy.

ငရမန်ကန်း သတ်သဖြင့် စောလူးမင်း သေရ လေ၏။

Saw Lu was killed by Ngaraman.

စောလူးမင်း မရှိမှ ပျူကြီးမတ်ရာတို့က ပုဂံထီးနန်းအပ်ခြင်းကို ကျန်စစ်သားက လက်ခံခဲ့ပြီး မိဖုရား အပယ်ရတနာ၏လက်ကို ဆွဲကာ နန်းသိမ်းပွဲခံလေ၏။ ပြီးလျှင် ငရမန်ကန်း၏ရန်ကို အပြီးတိုင် နှိမ်နင်းလိုက်တော့သည်။

Kyan Sittha accepted the coronation ceremony only when Saw Lu was assassinated. As he held the hand of Apei Ratana and ascended the throne. Then he exterminated Ngaraman.

ကျန်စစ်သားမင်း၏ မိဖုရားခေါင်ကြီး အပယ်ရတနာမှ သမီးတော်လေး ရွှေအိမ်စည်ကို ဖွားမြင်လေသည်။

King Kyan Sittha's principal queen gave birth to a baby princess Shwe Ein Si.

ရွှေအိမ်စည် မင်းသမီးလေး အရွယ်ရောက်
လာသည်တွင် ပုဂံသို့ အလည်အပတ်
ရောက်လာသည့် တိုင်းခြားသား ပဋိက္ကဋ္ဌာ
မင်းသားနှင့် ရည်ငံလေရာ

When the princess come of age,
she fell in love with a foreign visitor,
the prince Pateikkhaya.

ကျန်စစ်သားမင်းက လုံးဝသဘောမတူဘဲ သမီးတော် ရွှေအိမ်စည်အား မွန်မင်းသား အသဝတ်ဓမ္မာ
၏သားတော် မနုဟာမင်းကြီး၏မြစ်တော် နာဂသမန်နှင့် ထိမ်းမြား လက်ထပ်စေလေ၏။

The king Kyan Sittha did not agree with that and he let his daughter to marry
Naga Thaman who was the son of Mon prince Athawut Dhammar and great
grandson of Mon king Manuha.

မွန်မင်းသားလေး နာဂသမန်နှင့်
ရွှေအိမ်စည် မင်းသမီးလေးတို့
ပေါင်းဖက်ရာမှ သားတော်လေး
တစ်ပါး ဖွားမြင်လာရာ ...

Princess Shwe Ein Si and
Mon prince Naga Thaman
gave birth to a son.

ယင်းကလေးသည် နောင်အခါ
ပုဂံသမိုင်းတွင် ထင်ရှားလှသော
အလောင်းစည်သူမင်းကြီး ဖြစ်
လာမည့် အလောင်းအလျာ
ကလေးငယ်ပင် ဖြစ်ပါ၏။

This son would become
the king Alaung Sithu
who was also famous
in Bagan history.

ကျန်စစ်သား ပင်းကြီးသည် မုဆိုးမ နှစ်ထပ်ကွမ်း ဖြစ်ရရှာသည့် ခင်ဦး (ခေါ်) မထီစန္ဒာအား ဝိပုရားအဖြစ် တင်မြှောက်လေသည်။

The king Kyan Sittha praised Khin Oo (a) Mani Sandar who had been widow twice, as his queen.

တဖန် သားလေးမွေးသဖြင့် (၁၂)နှစ်သား အရွယ် သားလေးကို လက်ဆွဲခေါ်လာသူ သမ္ဘူလအား ကြိုဆိုပြီး ...

The king Kyan Sittha welcomed Thambula who was holding 12 years old son.

နမငယ် လိုက်လာ တယ်နော်
You come to me, my love.

ဝိပုရား မြှောက်ရလေ၏။
He praised Thambula as one of the queen.

တို့နောက်မှာမှ ကျန်စစ်သားမင်းကြီးသည် ဖွန် ဖြန့်ဟ စည်းလုံးရေးကို ကြိုးပမ်းခဲ့ပြီး တိုင်းသူပြည်သားတို့ သာယာဝပြောစေရန် ကောက်ပဲသီးနှံများ တိုးတက် စိုက်ပျိုးနိုင်စေဖို့ ဆည်မြောင်း ကန်ချောင်းတို့ကို တူးဖော်ပြုပြင်ပေးလေသည်။

Then the king Kyan Sittha strove to get friendship between Mon-Myanmar and to improve production in agricultural sector, he built dams and irrigation canals.

ငါသည် တိုင်းသူပြည်သား တို့အား လက်ယာလက်ဖြင့် ဆန်ရေပေးပေးပြီး

I'll provide the people the rice and crop with my right hand.

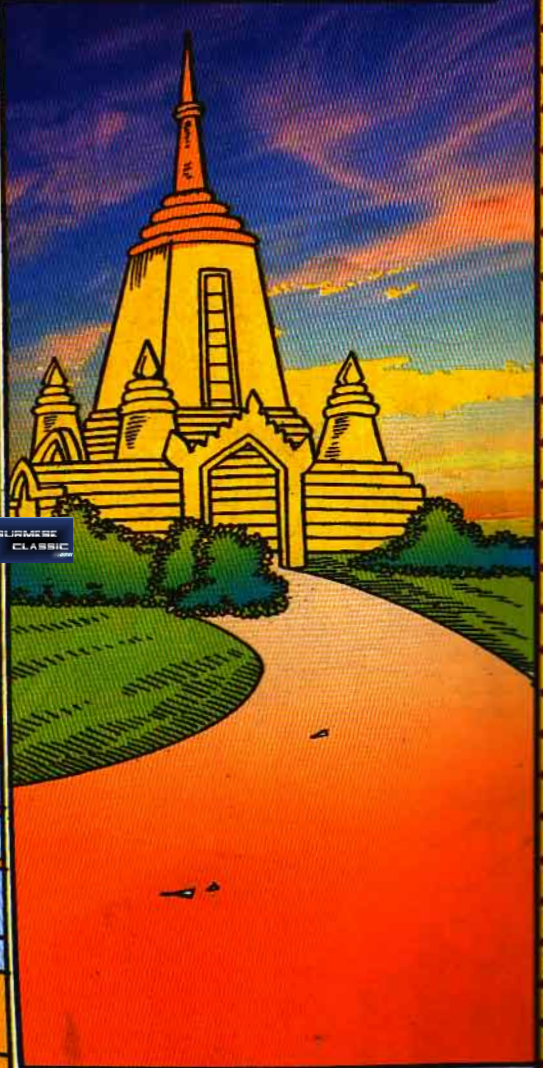
လက်ဝဲလက်ဖြင့် အဝတ်အထည် နေအိမ်တိုက်တာတို့ကို ပေးပါအံ့

I'll provide clothing to people with my left hand.

တိုင်းသူပြည်သားတို့ကို ချစ်သော တိုင်းသူပြည်သားတို့ကလည်း ချစ်သော ကျန်စစ်သားမင်းကြီး သည် ဘာသာ သာသနာရေးကိုလည်း အလေးအနက် ထားသည်သာ ...

The king Kyan Sittha who loved his subject and the people loved the king reciprocally and developed the affairs of people and religion.

BURMESE CLASSIC

ခမည်းတော် အနော်ရထာမင်းကြီး တည်ခဲ့သည့် ရွှေစည်းခုံစေတီကို ပြုပြင်မွမ်းမံခဲ့ပြီး အာနန္ဒာ စေတီတော်ကို တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့လေသည်။

The king Kyan Sittha repaired, refurbished and embellish the Shwe Zi Khon pagoda which was partially built by his father king Anawrahta.

အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာသည့်အချိန်မှာမူ ကျန်စစ်သားမင်းကြီးသည် သမ္ဘူလမှ မွေးဖွားသည့် သားတော် ရာဇကုမာရ်အား ထီးမွေနှန်းမွေ မပေးဘဲ ...

When the king Kyan Sitthar had been in old age, he did not mark Raza Kumar as successor, who was the son of Thambula.

မွန်မြန်မာ စည်းလုံးညီညွတ်ရေး ခိုင်မြဲစေရန် မွန်မင်းသား နာဂသမန် နှင့် ရွှေအိမ်စည်တို့မှ ရသော မွန်သွေး တစ်ဝက်ပါသည့် အလောင်းစည်သူမင်းသား လေးအားသာ ထီးမွေနှန်းမွေ ဆက်ခံစေ ရန် လျှာထားလျက် အိမ်ရှေ့စံအရာ ပေးလေသည်။
To strengthen the friendship between Mon-Myanmar, he abdicated his grandson Alaung Sithu as a crown prince. Alaung Sithu was the son of Mon prince Naga Thaman and his daughter Shwe Ein Si.

ယင်းသို့လျှင် ကျန်စစ်သားမင်းကြီးသည် တိုင်းပြည်အကျိုး ဘာသာ သာသနာအကျိုး ကို အမြဲ ရှေ့ရှုဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည့် မင်းကောင်းမင်းမြတ်တစ်ပါးပင် ဖြစ်ပါ တော့သတည်း။

So the king Kyan Sitthar who was striving for the all-round development of the country. In Myanmar history he was recorded as good and noble king.

End.

